

DEBRECZEN

Keletmagyarországi Napló — XVI. évfolyam 243. szám — 1939 október 26 csütörtök — Ára: 12 fillér

Nagyszabásu gyakorlatokkal ért véget a kétnapos légvédelmi készültség

Nagy tengeri és légitámadásokat vár Anglia A német tengeralattjárók tevékenysége máris fokozódott *Ribbentrop beszédének visszhangja*

Ribbentrop német külügyminiszter danzigi beszéde foglalkoztatja most újszólva az egész világ közvéleményét. A visszhang Németországban egyhangú helyeslés, a Németországgal baráti viszonyban élő államokban kedvező, Angliában és Franciaországban visszautasító. Hívenformán a helyzet változatlan, a diplomáciai hadállások nem változtak. Döntést most már alighanem csak a fegyverek hoznak. Azonban teljesen elhallgattak azok a hírek, melyek tudni vélték, hogy a német haderő a francia fronton kezd erőteljes offenzívába. A jelek arra vallanak, hogy a német hadvezetőségnek nincsenek ilyen szándékai, megelégszik azal, hogy a német területen álló francia előretolt csapatokat visszaszorítsa francia földre. A jelentésekből kitűnőleg ez már nagyrészt megtörtént.

Annál inkább lehet arra számítani, hogy Anglia ellen kezd kiadós hadműveleteket Németország még pedig tengeren és levegőben. Londonban is úgy

vélnek, hogy német részről komoly hadműveletek megindításáról lehet szó. Londoni jelentés elárulja, hogy a németek várható nagyszabású tengeralattjáró és repülőgép támadásaira Anglia valamennyi üzemét Kanadába helyezik át. Máris megindult a német tengeralattjárók fokozottabb tevékenysége. Két nap alatt öt angol gőzös elsüllyesztéséről érkezett híradás.

Hogy az angolok ellen éleződik ki a német haditevékenység, annak nemcsak diplomáciai és taktikai, hanem elsősorban gazdasági okai is vannak. Az angolok már az első napon elkezdték a blokádháborút és milliókat elköltenek nyersanyagvásárlásra, — tegnap például elhatározták, hogy megvásárolják Egyiptomban azt a gyapotmennyiséget, melyet eddig Németország, Lengyelország és Csehszlovákia vett át, — megvesznek mindent az elérhető nemzetközi piacon, amiről feltételezhető, hogy Németország is megvásárolná.

Jelentések öt angol hajó elsüllyesztéséről

Gibraltár, október 25. Azt hiszik, hogy a Tafna angol gőzöst egy német tengeralattjáró megtorpedózta és az angol gőzös a Gibraltári szorosból 80 mérföldnyire nyugatra elsüllyedt.

Glasgow, október 25. Ideérkezett távirat szerint a 7256 tonnás Clan Chisholm gőzös elsüllyedt.

A Glasgow magasságában elsüllyesztett Clan Chisholm gőzöst 1937-ben bocsátották vízre.

Clan Chisholm gőzös legénysége európai tisztek parancsnoksága alatt álló indiai matrózokból (laskarikból) állott. Hivatalos jelentés szerint hatvanhárom indiai matróz eltűnt.

London, október 25. Az egyik német tengeralattjáró által az At-

lant-óceánon megtorpedózott Yorkshir angol gőzös elsüllyedése alkalmából igen sok tengerész- és repülőtest vesztette életét. Bibby Brothers hajótulajdonosok Liverpoolban közzétették az eltűntek névjegyzékét. Eszerint harminchárom utas tűnt el.

Washington, október 25. A szövetségi hajózási társaság közli, hogy az India felé úton levő Cronceity amerikai gőzös az Atlanti-óceán északi részében megmentette a Meninridge brit teherhajó öt életben maradt tagját, valamint a Ledbury brit tehergőzöt egész 31 főnyi legénységét.

Gibraltár, október 25. A Gibraltártól 80 mérföldnyire elsüllyesztett „Tafna” angol gőzös legénységének harmincegy tagját megmentették.

Ribbentrop beszédének hatása

Berlinben

Berlin, október 25. A német sajtó meglepéssel állapítja meg, hogy a német külügyminiszter tegnapi beszédéből a semleges külföldön semlegesen értették meg és a beszédében általában azt az egyedül helyes következtetést vonták le, hogy Németországnak szilárd elhatározása, hogy az angol kihívást elfogadja. A Berliner Börsenzeitung a többiek között hangoztatja, hogyha Anglia továbbra is igyekszik elhárítani magát a felelősséget, ennek a

legkisebb gyakorlati jelentősége sincs már, mert a felelősségnek következményei alól már nem vonhatja ki magát. Világosan meg kell mondanunk, hogy a békének, amelyet Európának és a világnak biztosítani akarunk, a garanciáit nem a zöld asztalnál kell kialakítani. Magát ezt a békét a kard erejével fogjuk kiharcolni. Ebből azonban a világ minden népe világosan láthatja, hogy világos a helyzet, világos döntéseket követel. Aki az angol oldalon áll, nem lehet többé kétségben saját népe iránti fele-

lősség kérdése tekintetében. A jelző: harcolni, harcolni a végsőkig.

Rómában

Berlin, október 25. A Német Távirati Iroda római jelentése szerint Rómában rokonszenvvel fogadták Ribbentrop beszédét, különösen annak azt a szakaszát, amely Mussolini szeptember 2-i béke tervével foglalkozik.

Londonban

London, október 25. Ribbentrop német külügyminiszter beszédéhez az angol sajtó a következő megjegyzéseket fűzi:

1. A beszéd nem tartalmaz új elemeket, 2. főként a belföldi közönséghez volt intézve, 3. célja az volt, hogy éket verjen Anglia és Franciaország közé. Ugy látják a lapok, hogy a békekíséret befejeződött és komoly hadműveletek megindításáról lehet szó. Az időjárásra való tekintettel Londonban felteszik, hogy nem lesznek nagyobb szárazföldi hadműveletek, inkább a tengeri forgalom elleni műveletek megélénkülésével és újabb légi hadműveletekkel számolnak. (MTL)

Párisban

Páris, október 25. A párisi esti lapok a reggeli lapokhoz hasonlóan úgy vélekednek, hogy Ribbentrop danzigi beszéde elsősorban a belföldnek szól. A sajtó visszautasítja a német külügyminiszter kijelentéseit. Azzal a törekvéssel kapcsolatban, hogy Ribbentrop éket igyekezett verni Anglia és Franciaország közé, a lapok idézik a Mein Kampfot, amelyben Hitler kifejti, hogy Németországnak szüksége van Anglia barátságára, hogy elpusztíthassa Franciaországot, az „össellenséget”. Az angol és francia nép tudja miért harcol, írják a lapok, mert nem akar olyan békét, amely csak két támadásközi szünet volna. Utalnak a lapok arra, hogy Franciaországot nem lehet elválasztani Angliától. (MTL)

Brüsszelben

Brüsszel, október 25. Ribbentrop német külügyminiszter keddi beszédét az egész belga sajtó részletesen közli. A lapok különösen a lengyel viszály előzményeiről és az Anglia háborús vétkéről mondottakat emelik ki. A sajtó aláhúzza azokat a kijelentéseket, amelyek Hitler ama hiábavaló kísérleteiről szólnak, hogy Angliával és Franciaországgal ész-

szerű viszonyba kerüljön.

Nagy figyelmet szentelnek a lapok annak a kijelentésnek, hogy Németország elhatározta, hogy a rákényszerített háborút végigharcolja.

A Vingtieme Siecle cikkének címében aláhúzza Ribbentrop ama kijelentéseit, hogy Németország eltekintve gyarmatai visszautasításától — semmit sem követel Angliától és Franciaországtól.

Budapesten

Berlin, október 25. Mint a Német Távirati Iroda Budapesti jelentése, magyar hivatalos körökben Ribbentrop német külügyminiszter beszédével kapcsolatban megállapítják, hogy a beszéd Magyarország mély benyomást keltett. A beszédben döntő bizonyítékát látják Németország elhatározásának, amely Hitler kancellár békejavaslatának visszautasítása után minden eszközzel folytatja a háborút. (MTL)

Angol repülőgépek felderítő útja Németország felett

London, október 25. (Havas.) Az angol repülőgépek a legutóbbi 24 óra alatt az éjszaka Berlin, Magdeburg és Hamburg felett felderítő repüléseket végeztek. (MTL)

Gandhi reklamálja India függetlenségét

Róma, október 25. A „Stampa” londoni tudósítója távirati úton kérdést intézett Gandhihoz, hogy mi az indiai nacionalista felfogás a jelenlegi helyzetben. Gandhi táviratilag válaszolt a kérdésre és kijelentette, hogy a hindu kongresszusnak nem kell a háború tartama alatt módosítani az alkotmányt, azt kívánja azonban a kongresszus, hogy Anglia világosan fejtsse ki háborús céljait. Ezek között a célok között kell szerepelnie India teljes függetlenségének megadására, a kongresszus is teljes függetlenséget követel a maga számára. Ami a hindu kisebbségek kérdését illeti, ezt az alkotmány szerint meg lehet oldani. A hinduk és a mohamedánok közötti ellentét az angol kormányzati rendszer következménye. — Ami India további magatartását illeti, ez teljesen Anglia magatartásától függ fejezi be Gandhi.

Lemondott az angol tájékoztató miniszter

Amszterdam, október 25. A Daily Herald jelentése szerint Lord Mac Milland tájékoztató miniszter benyújtotta lemondás iránti kérelmét. Chamberlain ezzel kapcsolatban eddig nem foglalt állást.

Késik a litvánok vilnai bevonulása

Kaunas, október 25. A litván csapatok vilnai bevonulásának időpontja — ellentétben a különböző félhivatalos és lapjelentésekkel — még nincs véglegesen megállapítva.

Mint hivatalos litván részről közlik, kedden litván tisztiküldöttség érkezett Vilnába, hogy tanulmányozza a litván csapatok elszállásolási lehetőségeit.

Kedvező esetben csütörtökre, de a legnagyobb valószínűség szerint csak pénteken lehet számítani a bevonulás megkezdésére. Eszerint Vilna városába szombaton, vagy vasárnap előtt nem költözték meg a bevonulást.

A késedelem arra vezethető vissza, hogy még folynak a litván—szovjet tárgyalások az orosz légi és katonai támaszpontok litván területen történő elhelyezéséről és azok számerejéről. A litván kormány semmiféle közleményt nem adott ki a késedelemről, amely élénk csalódást keltett.

A litván rádió figyelmeztette a vilnai terület lakosságát, hogy azokat a felforgató elemeket, akik az átadás időszakát arra akarják felhasználni, hogy zavargást szítanak a különböző népcsoportok között, kérelhetetlenül megfogják büntetni. (MTL.)

A német hadsereg-főparancsnok a nyugati fronton

Berlin, okt. 25. Brauchitsch vezérereszede, a hadsereg főparancsnoka, a nyugati arcvonalon, a Saarbrückentől délkeletre eső területen legutóbb lezajlott harcokban résztvevő csapatoknál időzött.

A vezérereszede több csapatrészeknek köszönetét és elismerését fejezte ki kiváló teljesítményeikért és igen sok tisztnek, altisztnek és közlegénynek átnyújtotta a vaskeresztet. (MTL.)

MOST JELENT MEG SZITNYAI ZOLTÁN EMBER NÉLKÜL

Egy dipomata regénye, aki korunk izgalmas világában köztudott sádróvra keresi az egyén békét, igazságot és boldogságot

Ára füzve 4.80 P, kötve 6 P

Kapható a

„MÉLIUSZ” könyvkereskedésben

A déltiroli németek visszatelepítése

Bolzano, október 25. A bolzanoi megyefőnök értekezletre hívta össze a körzetébe tartozó politikai, közigazgatási és pártvezetési hatóságokat és megadta nekik az utasításokat azoknak az olasz-német megállapodásoknak végrehajtására, amelyek a német állampolgárok és a Németország mellett optálók visszatelepítését rendezik. A megyefőnök rámutatott az egyezmény jelentőségére és kiemelte, hogy azok Olaszország és Németország viszonyának szívélyességét és őszinteségét bizonyítják.

1007 német elindult Esztországból

Tallinn, okt. 25. Kedden este indult el a Sierra Cordoba nevű hajóval az esztországi németek eddigi legnagyobb csoportja új hazája felé. A hajón összesen 1007 személy utazik. Eddig összesen mintegy 4000 áttelepülő hagyta el régi hazáját, tehát körülbelül az Esztországból élő németek harmad-része.

Az észti kormány elhatározta, hogy törvényjavaslatot terjeszt a parlament elé azok üzleti vállalkozásának kényszerigazgatásáról, akik észti állampolgárságukat elvesztik és külföldön telepsznek le. Ezáltal akarják az észti gazdasági életet a károsodásoktól megóvni.

London, október 25. A Daily Mail bukaresti levelezője szerint Anglia újabbán nem Németországgal, hanem Szovjet-Oroszországgal küzd a gazdasági vezetésszerepért a Balkánon.

Finnország ragaszkodik semlegességéhez

Helsinki, október 25. (Havas.) Finnország szilárdan ragaszkodik az északi semlegességi politikához — jelentette ki Erko külügyminiszter a skandináv újságíróknak adott nyilatkozatában. — A finn kormány minden nap érintkezésben áll a skandináv államok kormányával. A Szovjet-Oroszország és Finnország között 1932-ben kötött megnevezési szerződés bármilyen eshetőségre érvényes. Feltéve, hogy a jókarat kölcsönös, a most folyó tanácskozások kielégítő eredménnyel

járhatnak.

Moszkva, október 25. A finn megbízottak, amikor Moszkvát elhagyták, kijelentették, hogy a tárgyalások folytatására rövid időn visszatérnek.

Helsinki, október 25. Több lap hangsúlyozza, hogy a finn tárgyalófelek gyors visszatérése még a finn kormányt is meglepte és azt hiszik, hogy hosszabb tárgyalásokra kell számítani.

A lapok kiemelik a finn katonai előkészületek újabb megerősítésének szükségességét.

Választások az oroszoknak jutott lengyel területeken

Nyugat-Ukrajna nemzetgyűlése Lembergben ül össze

Moszkva, október 25. A Pravda közli a volt lengyel területeken, Nyugat-Ukrajnában és Fehér-Oroszország nyugati részén megtartott nemzetgyűlési választások eredményét. Nyugat-Ukrajnában a választáson 4.7 millió választásra jogosult közül 92.83 százalék vett részt. Az 1495 jelölt közül 1484 jelöltet abszolút többséggel megválasztottak. Nyugat-Ukrajna nemzetgyűlése, mint ezzel egyidejűleg közlik, október 26-án összeül Lembergben.

Nyugat-Fehér-Oroszországban 2.7 millió választó közül 96.71 százalék vett részt a választásokon. A jelöltekre szavazott a választók 90.67 százaléka. — A nyugati fehéroroszországi nemzetgyűlés október 28-án ül össze Bialystokban. Ezzel egyidejűleg közlik, hogy a fehéroroszországi költársaság legfelsőbb szovjetjelét november 1-ére Minszkbe rendkívüli ülészakra összehívták. (MTL.)

A „City of Flint” lefoglalása

Washington, október 25. (Havas.) Hull külügyi államtitkár a City of Flint lefoglalását „erőszakos ostromnak” minősítette, mert Moszkvából érkezett hírek szerint a hajót valószínűleg németek kerítették a kezükbe, a hajón új személyzetet helyeztek el és új zászlót vontak fel rá. Hull nem ismeri el Oroszországnak azt a jogát, hogy hajót lefoglaljon.

Politikai körök véleménye szerint a külügyminisztérium megkéri Szovjet-Oroszországot, hogy

engedje szabadon a hajót, amelyben önként nem bocsátaná útra. Az Egyesült Államok kormánya arra az évrre hivatkozik majd, hogy a hadviselők csak akkor foglalhatnak le valamely hajót, ha a hajó áruszállítmányának több mint 50 százaléka dugáru és ebben az esetben is hadviselő és nem semleges állam kikötőjébe kísérhetik a hajót. Már pedig a hajó rakományának csak kisebb része volt dugáru. (MTL.)

Az angol repülőgépezemeket Kanadába helyezik át

Páris, október 25. (Havas.) Az Intersingent értesülése szerint tekintettel a németek nagy tenger-alattjáró és repülőgép támadásai-

ra, Anglia valamennyi repülőgépezemét Kanadába helyezik át, hol hajójavitó műhelyeket is létesítenek. (MTL.)

Német és francia hadijelentések

Berlin, október 25. A német véderő főparancsnoksága közli:

Völkljingtól nyugatra megtámadtuk és a határontúlra üztük azt az egy századot kitevő ellenséges utóvédet, amely még német területen tartózkodott. Ezen kívül nem volt semmi különös esemény.

Páris, október 25. Hivatalosan jelentik október 25-én délelőtt:

Az éjszaka egészben véve nyugalomban telt el.

A Saartól nyugatra elterülő vidéken járőr- és lüzérségi tevékenység volt.

Páris, október 25. Hivatalosan jelentik este: A nap folyamán a magunk s az ellenség felderítői némi tevékenységet tanúsítottak. A Mosel folyó szomszédságából visszavetettünk egy német osztagot.

Páris, október 25. A Havas iroda

félhivatalos közleménye szerint, bár hétfőn és kedden a warndti erdősnél fekvő Oree kisközségért elég heves harcok folytak, mégis csak helyi jellegűek voltak és csak kislétszámú erők vettek bennük részt. A község nem egy helyütt épült házak sorából áll, hanem az erdős hegyháton több egymástól elkülönített házcsoportokból áll. — A németek egyik ilyen házcsoport ellen intéztek támadást. A házcsoportot egy francia gyalogos század védelmezte, amelynek segítségére sietett egy másik gyalogos század és felmentette a francia előőrseket. Az élszászi arcvonalon a Lauter és a Rajna mentén folyó helyi jellegű ütközetek, valamint a felderítő járőrcsoportok nem befolyásolták az általános hadtéri helyzetet. (MTL.)

Feloszlatták a bolgár képviselőházat

Az új kormány folytatja az eddigi békepolitikát

Szofia, okt. 24. A király a képviselőházat feloszlató rendeletet írt alá. Az új választások két hónap múlva lesznek.

A Bolgár Távirati Iroda jelentése szerint a minisztertanács kedden este elfogadta a kormánynyilatkozat szövegét, amely Bulgária külpolitikájával kapcsolatban a következőket mondja:

— A kormány változatlanul folytatja a legutóbbi évek folyamán követett békepolitikát, továbbá fenntartani és kifejleszteni igyekszik a szomszédos államokkal való igen szívélyes kapcsolatokat. A kormány azon lesz, hogy megerősítse a Bulgária és a többi államok közötti bizalmat. A kormány elköveti szándéka, hogy folytatja a bol-

gár nemzet érdekeinek megfelelő semlegességi politikát és barátságos kapcsolatokat tart fenn a többi államokkal.

A nyilatkozat foglalkozik azután az a politikával, amelyet a kormány gazdasági, pénzügyi és közigazgatási téren folytatni szándékozik. Végül kijelenti, hogy a kormány a rendkívüli eseményekre való tekintettel kérte a királyt a képviselőház feloszlására és új választások kiírására, hogy a nép szabadon nyilváníthassa akaratát.

Lengyel tiltakozás Genfben

Genf, okt. 25. (Havas.) A genfi lengyel főkonzul kormánya utasítására átnyújtotta a Népszövetség főtákarának a lengyel kormány tiltakozását az érdekelte kormányoknál az ellen, hogy a litván kormány elfogadta a szovjet kormánytól az Oroszországhoz nem tartozó területek átengedését. A lengyel kormány kérelmére ezt a tiltakozást közölték a Népszövetség valamennyi tagállamával. (MTL.)

Rövid táviratok

Brüsszel, október 25. A király nem tartja meg szerdán éjjel Amerika részére rádóbeszédét, hanem 27-én, pénteken hajnali negyedhárom órakor mondja el. A beszédet Amerikában csütörtökre este hallgatják.

Brüsszel, október 25. Mint a Baatste Nieuws közli, az angolok Beudouins Wille és az Elisebeth Wille hajókon lefoglaltak négyszáz kiló aranyat melyet Kongóból indítottak útnak.

Szófia, október 25. Az olasz gazdasági küldöttség, amely előzőleg Jugoszláviában tartózkodott, Szófiába érkezett, hogy megbeszéléseket folytasson az olasz—bulgár gazdasági kérdésekről.

London, október 25. A City figyelme az angol állampapírok ugrásszerű emelkedése felé fordult. Ennek a következő okait adják. 1. Pénzincósság és hitelbőség. 2. Kedvezőtlen háborús hírek hiánya. 3. Esetleges hivatalos alátámasztás nagyobb kölcsönműveleteket szokott megelőzni.

London, október 25. A Daily Express római jelentése szerint Mussolini nagyszabású kereskedelmi hadjáratot indít Délamerikában, ahol a hadviselők sokmillió font értékű kiviteli kereskedelmi piacot vesztek el a háború kitörése következtében.

London, okt. 25. (Havas.) Az egyik angol hajó három német repülőt vitt fel fedélzetére. A repülők bombavető repülőgépek roncsain tartották fenn magukat. Három repülő sértetlen állapotban volt, de a repülőgép személyzetének negyedik tagja meghalt, amikor a hajó fedélzetére vitték. Azt hiszik, hogy a német repülőgépet az egyik angol hadihajó lötte le. (MTL.)

Tallinn, okt. 25. Az Észti Távirati Iroda jelenti:

A Kotkas észti gőzöst, amely útnan volt Lisszabonból Odessza felé, egy angol gőzös átvizsgálás céljából Gibraltarba kísérte. (MTL.)

V i g s z i n h á z

Az utóbbi évek legnagyobb alkotása!

Az amerikai filmgyártás világ-sikert aratott remeke:

Gályarab

HUGO VIKTOR „Nyomultak” c. regényének fejlejtethetetlen filmváltozata:

Fősz. FREDRIC MARCH — CHARLES LAUGHTON.

Bemutató ma!

„Ellenséges repülőgépek felgyújtották a debreceni állomást, városházát, postát, vármegyházát és sok helyen tüzet okoztak“

A debreceni légoltalmi alakulatok sikeresen vették fel a küzdelmet — Háromezer ember vett részt a nagyarányú debreceni légoltalmi gyakorlatokon

A szerdai napon folytatódott a két-napos légoltalmi készültség gyakorlatai. Míg az első napriadói főleg a közönség magatartásának megfigyelését célozták, addig a második napon a légoltalmi alakulatok munkásságának kipróbálásán volt a hangsúly. Meg kell már előjáróban állapítanunk, hogy amint az első napon a debreceni közönség viselkedése minden elismerést megérdemelt és tanujelét szolgáltatott annak, hogy a város polgársága megértette a történelmi idők szavát és fegyelmelzen, kitűnően viselkedett a légoltalmi gyakorlatok alatt, addig a második nap tanulságai alapján fenntartás nélküli dicséret, őszinte elismerés illeti a légvédelmi és légoltalmi alakulatokat, melynek tagjai kivétel nélkül a legnagyobb lelkiismeretességgel, fegyelmelzettséggel minden tudásukat és erejüket latbavetve tettek eleget kötelességüknek és fényesen megállították helyüket.

Reggeli riadó: gyújtóbombák érték a vasúti állomást és repülőteret

A kora reggeli órákban, hét óra 51 perckor felsikoltottak a légvédelmi szirénák, ellenséges repülőgép közeledését jelezve. A vijjogó, üvöltő hang pillanat alatt kiűrtette a forgalmas reggeli utcát, kapualjába parancsolta a siető embereket. Az időpont ezúttal is kitűnően volt megválasztva, a legnagyobb forgalom ilyenkor bonyolódik le, reggel nyolc óra előtt, amikor munkahelyekre, hivatalokba, iskolákba hatalmas, hullámzó tömegekben tódulnak az emberek. Megkapó volt az a precizitás, fegyelem, amivel a kis diákoktól a felnőttekig mindenki igyekezett másodpercek alatt eleget tenni az intézkedéseknek.

Az utca percek alatt kihalt. Járművek, villamosok, autók a földbegyöke-reztek, csak a posztoló rendőrök és segédrendőrök, a légoltalmi csapat tagjainak lépte kopogott el a kihalt utcán...

Ezalatt a hírközpontban annál lázább tevékenység volt. A szirénabugás után nyomban beérkezett a telefon-jelentés, hogy „a repülőteret gyújtó-, romboló- és gázbombák érték a város felett megjelent ellenséges repülő részéről“. Villámgyorsan megtörténtek az intézkedések, vitéz Boskó Mihály rendőrfelügyelő, vitéz Roncsik Jenő tüzoltóparancsnok utasításai cskáz-tak a telefonokba, a hírközpont negyven telefonja állandóan munkában volt. Részben vette fel a kárfigyelők jelentéseit a helyszínről, részben már adták is az utasításokat a rendőrségnek, tüzoltóságoknak, gázfelderítőknek, egészségügyi szolgálatosoknak és munkásosztagoknak, hogy induljanak a helyszínre tüzet oltani, gázmentesíteni a terepet, gondozásba venni a sebesülteket és az üttesten, vihány és vízvezeték-hálózatot ejtett, továbbá a járdán történt sérüléseket rövid idő alatt helyrehozni.

Az osztagok egymásután, minden elismerést megérdemlő gyorsasággal érkeztek ki a helyszínre. A tüzoltók, mentők, egészségügyi szolgálatosok percek alatt a helyszínen teremték autóikkal, fecskendőikkel, a Magyarus létrával és megkezdték munkájukat. Valamennyi gépesített osztag tüneményes gyorsaságot mutatott fel, de bámulatos volt a gyalogosok teljesítmé-

nye is. Például a munkásosztag hosszú kilométereket kitevő gyalogos útját 18 perc alatt tette meg és ennyi idő alatt ért ki a repülőterre. Az elismerés hangján lehet megemlékeznünk ezekről a teljesítményekről, melyek lelkesedéstől átfűtött emberek latbadobott minden erejével igyekeztek pótolni a hiányosságokat. Mert bizony kívánatos volna minden osztagnak mielőbbi motorizálása. Itt rá kell mutatnunk arra, hogy a rendőrségnek például nincsen riadó autója, csapatszallító autója. Pedig rendkívül fontos lenne, hogy a rendőrség is percek alatt teremjen a helyszínen, ott rendet csinálni, járműveket eltávolítani s megakadályozni azt, hogy a pánikot egyesek bűncselekmények, lopások elkövetésére használják fel. Ugyanilyen fontos az egészségügyi osztag motorizálása. Ezeket a hiányosságokat is eltüntette azonban

Vizsugár, gázvédelem, lángoló tetők

A hír vétele után nyomban ide is megérkeztek a tüzoltók és a hatalmas Magyarus létrát kifeszítve megkezdték az oltást. Ugyanakkor a gázfelderítők is munkába léptek, az egészségügyi osztagok pedig hordágyon szállították el a sebesülteket. Ekkorra már „több halottat és számos sebesülteket jeleztek“. Izzalmasan érdekes látványt nyújtottak a lángoló tetők, a robbanó bombák fülsiketítő durranása. A kárjelzők ugyanis nagy detonációjú riasztó bombákat, elektrotermit bombákat használtak, melyek néhány perc alatt elégték. A mustárgáz jelzését pedig sárga porral látták el.

Még javában munkában voltak valamennyi osztag kirendeltjei, amikor újabb rombolásokat jeleztek az Ispótló utca 3. szám alól és a Hajnal utcai bérházból. Ide újabb csapatok mentek ki. Az osztagok a légoltalmi parancsnokok rendelkezéseire a kár és rombolás szerint szükséges számban mentek ki. Ahol kisebb jellegű volt a rombolás, ott a gyújtóbombák által okozott tüzet eloltását, a sebesülteket kezelést vételezték a háziőrségek látták el. Kivonultak a Világítási Vállalat tüzoltó és segédosztagai, valamint a többi gyárak

Három oldalról kigyulladt ellenséges bombáktól a postapalota

Délben 12 óra 10 perckor újból megszólalt a szirénabugás, jelezve a légvédelmi jelet.

A hírközpontban berregtek a telefoncsengők, röpködtek a szavak.

— 12 óra 13 perc: Ajtó utca 13. sz. házat gyújtóbombák érték... lángokban áll.

Már süvölt is a másik telefonba a parancs:

— Ajtó utca 13. alá tüzoltók hét főnyi legénységgel, Mercedes öntözőautóval...

12 óra 14 perc: Ellenséges bombák... lángban áll az épület.

12 óra 14 perc ugyancsak: Kálvin tér 6. alatt lecsapott egy gyújtóbomba. Kisebb tetőtűz...

Nyomban felharsan a telefonba vitéz Roncsik Jenő főparancsnok utasítása:

— Kisebb tüzeset. Az épületoltalmi őrség oltja el.

12 óra 15 perc: Honvéd utca 28. sz. alatt gyújtóbombák, robbanó bombák csaptak le. Nagy tűz.

egyrészt a lelkesedéstől átfűtött munka, másrészt a nagyszerű irányítás, mely annak szemmel tartásával oldotta meg a feladatokat, hogy a tűz terjedő jellegű veszély, a rombolás maradandó, tehát itt nem jelent komoly bajt a csekély késés, a gáz pedig csökkenő jellegű veszély, mely a levegő hatására egyre kisebb hatásúvá válik.

Pár perccel az első jelzés után újabb telefonhíradás érkezett a hírközpontba a kárjelzőktől, hogy „a vasúti állomást érte bombatámadás. A robbanó bombák felszaggatták a sineket, a tető lángban áll és a Petőfi teret a gázbombák elgázították. Ugyanígy a villamos sinek felszaggatva a bombáktól és megbénult a forgalom. A vasúti állomást környező házak közül többet szintén bombák értek és azok is lángban állnak a gyújtóbombáktól.“

hasonló csoportjai is és valamennyien szép sikerrel, biztató módon működtek közre a gyakorlatnál.

A hírközponton egymásután esengett a telefon, a Lovász utca 1, Salétrom utcai állomás, Szepes utca 6. sz. alól jelentettek újabb károkat. A telefon olyan nagy megerhelésnek volt kitéve, hogy helyenként fel is mondta a szolgálatot. A városban több, mint ötven helyen dolgoztak a tüzoltók, légoltalmi osztagok, házőrségek. Monumentális gyakorlat volt ez több ezer ember közreműködésével...

Egy óra elteltével, mely alatt újabb és újabb erősítések érkeztek a pályaudvarhoz és a repülőterre, a tűz el lett oltva, a tér gáztalanítva lett, a „sebesülteket“ kórházba vitték, a „halottakat“ elszállították és a munkásosztagok is a megrongált úttesteket átadták rendeltetésüknek.

Ezen a munkán túl a riasztás a közönség részére mindössze huszperces volt és a husz perc elteltével a kapualjakból, légoltalmi pinecékből kiömlött az utcára az emberek áradata, a gyakorlat epizódja után mindenki sietett megszokott foglalkozásához és az utca felvette megszokott képét.

— Tűzörség induljon azonnal kocsi-fecskendővel hét segédőtűzoltó.

Aztán 12 óra 15 perckor két fontos jelentés:

— Ellenséges repülőgépről gyújtó-, romboló- és gázbombák találták a postapalotát... a Déri múzeumot és a Baltázár Dezső utcai ref. elemi iskolát...

A patlogó utasítás nyomán már száguld is kifelé a hatalmas készültségű tüzoltóság. Létrák, fecskendők feszülnek a három oldalon feltörő tetőtűznek. A Hatvan utcán öt helyen bombák robbannak... A gázvédelmi osztag tagjai munkába lépnek... Négy halott... elszállítják, a sebesülteket hordágyon viszik az egészségvédelmi osztag tagjai...

A postaépületnél vitéz Boskó Mihály rendőrfelügyelő, vitéz Roncsik Jenő tüzoltóparancsnok, Rehák Tamás parancsnok személyesen intézkednek. Ott van a helyszínen Zöld József polgármesterhelyettes, Nagy József ny. rendőrfőtanácsos és vitéz Both Gyula

ezredes, a Légoltalmi Liga vezetői, szepesbélai Lám Dezső rendőrfőkapitány-helyettes, Lossoncey István főispán és dr. Kölesey Sándor polgármester is személyesen jártak be több helyet, ahol folytak a légoltalmi munkálatok.

Még javában folytak a postapalotánál a mentési munkálatok, amikor Zádor Gyula műszaki csapat is megkezdte munkáját.

Közben a hírközpontba újabb jelentés érkezett, hogy a hadtestparancsnokság épületét is bombák érték. Itt is teljes erővel megkezdődött a munka, a hír vétele után hat perccel már a tüzoltók munkában voltak.

De az egymásután beérkező jelentések nyomán az István malom épületénél, a Rothermere utca 63. számú háznál, a Hatvan utca 62. sz. háznál, a Pásti utca 6. számánál, a Magoss György tér 13. alatt, a Huszár Gál utcán 13 tüzesetet jelentettek be és es ugyanennyi helyen kezdték meg a mentési munkálatokat, melyek mintaszzerű tökéletességgel folytak le.

A hadtestparancsnokságot és környékét ért romboló-, gyújtó- és gázbombák következményeitől rövid idő alatt megtisztította a tüzoltóság, gázosztag, elsősegélynyújtó és munkás-csoport, itt is helyreállt a rend, a villamosok nyugodtan közlekedtek tovább.

A gyakorlatokon 755 főből álló halóság segélyosztag, 236 rendőr és tüzoltó vett részt. Ehhez járult a több ezer főt kitevő házőrségek munkája.

Téves riasztás

Délután három óra előtt néhány perccel újabb szirénázás hallatszott. A lakosság ezúttal is következetesen eleget tett kötelességének. Kiderült később aztán, hogy ez a szirénázás tévedés következménye volt. A város felett tévedésből megjelent három repülőgép és a Kistemplom megfigyelőjéből riasztást adtak le, melyet a többi szirénák is átvettek. Csakhamar kiderült a tévedés, amely azonban szintén arra a komoly éberségre vall, amivel a megfigyelők munkájukat ellátták.

Lángokban a városháza

A harmadik riadó este hat óra előtt hangzott el. Öt óra 45 perckor megszólaltak a szirénák a hírközpontba belutott, ellenséges repülő közeledését jelző jelentés nyomán. A következő percekben ismét jelentések tömege érkezett be a telefonokon.

— Az adóhivatal tetejét bombatalálat érte.

— Kossuth utca 5. számú háznál lángok csaptak fel ellenséges gyújtóbombák után.

— A Halközben kigyulladt egy ház.

— Kistemplom előtt lecsapott egy gyújtóbomba.

— Piac utca közepén lángokban áll egy ház.

Miklós utca 67—69. sz. ház elgázosítva.

— Hungária mozgó előtt az üttesten gyújtóbomba robbant.

— Batthyány utcán óriási tűz...

— Miklós és Piac utca sarkon romboló bombák felszaggatták az üttestet, rombadöntöttek egy házat.

— Kossuth utca eleje elgázosítva.

— Az Alföldi Takarékpénztár épülete ég.

— Ferenc József utca 45. alatt nagy tűz...

— Szent Anna utca 11. Robbanó- és gyújtóbombák csaptak le, 11 sebesült, két halott.

— Vasúti hídnál és vármegyházánál bomba robbant...

Hungária filmszínház.

MA ELŐSZÖR:

Rökk Marika „Halló Janine“

ezidei NAGY ZENÉS, TÁNCOS, DALOS
v i g j á t é k a :

Előadások:
d. u. 5, 7, 9 órakor!

Világhíradó!

Székelési zavaroknál s az ezekkel járó általános rosszullétnél a rendkívül enyhén ható természetes Ferenc József keserűvíz — reggel felkeléskor egy pohárral bevéve — a gyomor-bélcsatorna tartalmát gyorsan kiüríti, a puffadtságot csakhamar csökkenti, az anyagcserét és a vérkeringést előmozdítja s tartós megkönnyebbülést szerez. Kérdezze meg orvosát!

Kollégium előtti téren bombarobbanás tíz sebesülte.
A nagyalomási hidon bombarobbanás.

Felrobbantották a nagyhidat... ég a vármegyeháza...

Az esti gyakorlatnak a városháza és adóhivatal oltási munkái mellett a legfőbb pontja még a pályaudvari nagyhidnál volt, ahol ellenséges bombák felrobbantották és elgázosították a hidátjárót. Az összes légoltalmi osztagok itt is hatalmas munkát végeztek.

Ugyancsak nagyfontosságú része volt a gyakorlatnak a vármegyeházánál lefolyó, ahol a tűzoltóság és a többi osztagok egyórási nagy munkát végeztek.

A hírközpont óriási munkája

A légoltalmi gyakorlatoknak centruma a hírközpont volt. Innen irányították a beérkezett kárjelző jelentésekre a szirénázást, innen mentek szét az utasítások az egyes csoportokhoz és innen indult ki a riasztás nemcsak Debrecen, hanem Hajdú vármegyére egész területére.

Bravúrosan szép teljesítmény volt maga a megyei riasztás elrendelése, amit vitéz Boskó Mihály légoltalmi parancsnok öt és fél perc alatt hajtott végre telefonon valamennyi nagyobb helyiségre. A délutáni órákban dr. Kölesy Sándor polgármester is megjelent a hírközpontban, végig nézte az ott folyó óriási munkát, meghallgatta az öt óra 45 perces riasztást és elismerését fejezte ki a nagy teljesítményért a légoltalmi parancsnokoknak.

Illetékes összefoglaló közlés a kétnapos gyakorlatról

Illetékes helyről a következő közlést adták ki:

Azok a fontos nemzeti érdekek, melyek megvédése, felelős hivatali tényezőknek, katonai és polgári hatóságoknak s egyben a polgári társadalomnak is elsőrendű feladata a légvédelmi és légoltalmi szervek együttműködésének biztosításában, szükségessé tették a két napon át tartott légvédelmi készség elrendelését. Ez a készség október 24-én és 25-én — mint ismeretes — a keleti országrészre terjedt ki és ennek keretében természetesen a debreceni hadtest egész területére. A gyakorlatok tervelt s azok végrehajtásának rendelkezéseit vitéz Barczaujfalussy Egon ezredes, hadtest légvédelmi parancsnoka adta ki, azok végre hajtását az egész hadtest területén ő irányította.

Debrecen sz. kir. város légoltalmi parancsnoka vitéz Boskó Mihály rendőrfelügyelő, a helyi légoltalmi szervek működése felett rendelkezett. A tűzoltó, gázfelderítő, gázmentesítő s elsősegélynyújtási osztagok dr. vitéz Roncsik Jenő tűzoltóparancsnok irányítása alatt működtek. Az utcák és közterek elsötétítési problémáinak megoldása, valamint a kivételesen fontos közüzemi segélyosztatok munkájának megszervezése vitéz Szegedy Gyula vállalati igazgatónak jutott feladatul.

Az első napi gyakorlatok feladata főként a figyelő szolgálat működésének ellenőrzésére, a közönség magatartásának megfigyelésére, a légoltalmi hírközpont szolgálatának s a különféle osztagok felvonulásának, beosztásának és a szolgálat folytonosságának biztosítására, tehát a légoltalmi szervezet teljes munkába állítására irányult.

A második napon tartott gyakorlatoknak már messzebbmenő céljai is voltak annak megállapítására, hogy a légoltalmi intézkedések a helyes veszé-

— Simonffy utca 2. számú ház gázfertőzés.

— Az ellenséges gyújtóbombáktól lángokban áll a városháza.

Valamennyi vonalon egyszerre teljes erővel megindultak vitéz Boskó és vitéz Roncsik parancsnokok utasítására a mentési munkálatok. A legnagyobb szabású gyakorlat ezuttal a városháza előtt folyt le, ahol a riasztás elmulása után többszáz főnyi tömeg nézte végig a tűzoltóság hatalmas teljesítményét, ahogy a lángban álló tölteket eloltották, továbbá a gázosztag, elsősegélynyújtó csoport és munkáosztatok munkáját.

Minden elismerést megérdemlő teljesítmények

A hatalmas arányú, Debrecenben még nem látott, több ezer embert foglalkoztató és ügyszólván az egész város lakosságát teljes mértékben magával ragadó kétnapos gyakorlat teljesítményei minden elismerést megérdemlnek. Barczaujfalussy Egon ezredes, vitéz Boskó Mihály és vitéz Roncsik Jenő légoltalmi parancsnokok nagyvonalú, tökéletes irányítása mellett a Légoltalmi Liga vezetőinek, Nagy József főtanácsosnak és vitéz Both Gyula ezredesnek előkészítő munkája nyomán minden a legbiztosabb rendben ment végbe. A tűzoltóságok nagy-szerű működéséért Rehák Tamás parancsnokot, a gázfelderítőket teljesítményéért Jakabinyi József felügyelőt, az elsősegélynyújtók munkájáért Tökés Gyula dr. mentőorvost, a műszaki csapatok áldozatkész, remek teljesítményéért Zádor Gyula műszaki tanácsost illeti elismerés, míg a rendőrség tagjai vitéz Boskó Mihály főfelügyelő irányítása mellett a tölük megszokott tökéletes rendfenntartó munkát végezték.

A lezajlott gyakorlatok után megállapítható, hogy Debrecen légoltalmi terén minden emberileg elérhető megtörtént.

lyezetettség állapotába jutott város lakosságát hathatósan részesíthetik-e oltalomban a légítámadások kártevésével szemben, biztosítják-e a közművek zavartalan működését azáltal, hogy a vízvezeték, a villanyhálózat és a gázszolgáltatás folytonosságát, valamint a közlekedés rendjét a pusztítások és a rombolások észlelése után minél gyorsabban helyreállítják, a gyújtóbombák okozta tüzeket eloltják, a bombázások sértülteinek első segélyt nyújtanak s az elgázosított uccarészeket gázmentesítik.

A megoldandó feladatok olyanok voltak, hogy azok egy légítámadás esetén valóban bekövetkezhetnek. Így egyszerre szerepeltek gyújtó, romboló és gázbombák, amelyek tüzet okoztak, felszakították az úttestet, a város több helyén tönkretették a vízvezeték-hálózatot, leszakították a villamosvezetéseket, akadályozták a közlekedést s gázfertőzéseket is előidézték. Mindezekkel a feladatokkal hatékonyan kellett megküzdnie a kivonult segélyosztatoknak. A leginkább veszélyeztetett pontok a vasúti állomás, a repülőtér, a főposta, a hadtestparancsnokság épülete, az István gőzmalom, a Helyi Vasút, a Villanytelep, a városháza és a vármegyeháza, továbbá közraktárak s más nagyobb épületek voltak egész környékükkel együtt.

A légoltalomra háruló feladatok kijelölése váratlanul, meglepetésszerűen, minden előzetes tájékoztatás nélkül történt olyannak, hogy a katonai légvédelem a város legkülönbözőbb pontjain a valóságban is érzékeltette kis hatóerejű robbanóeszközökkel a repülő támadások hatását és kártételét, úgy, hogy a segélyosztatoknak a légi veszély elmúlása után is igen nagy nehézséget okozott a járművek forgalmának biztosítása. A légoltalmi parancsnokság és a segélyosztatok csak a kárjelzőktől a helyszínről a központ-

ba beérkezett jelentések alapján tudtak intézkedni, tehát nem előre kitervezett gyakorlatról volt szó.

A gyakorlatok tanulságai alapján megállapítható, hogy az elsötétítés példásan sikerült és a közönség magatartása általában kifogástalan volt. Ha fordultak is elő szörványos esetek, mikor egyesek kíváncsiságból, vagy tudatlanságból nem az előírás szerint viselkedtek, a hatósági szervek, segérendőrök figyelmeztetésére ezek a rendellenességek is azonnal megszűntek. E hibák egyébként a nappali világosságából az esti sötétségbe való átmenet idején fordultak elő leginkább.

A segélyosztatoknak a gyakorlat alatt végzett fizikai teljesítménye egészen rendkívüli volt, mert nagy távolságokra gyalog kellett kivonulniuk s járműfelszerelés egyáltalán nem állt rendelkezésükre. A segélyosztatok a legnagyobb lelkesedéssel és hazafias kötelességérzettel törekedtek elvégezni nehéz feladatukat annak ellenére, hogy csak feltételezett dologról és nem valóságról volt szó.

A légoltalmi gyakorlatok pontosabb fázisait vitéz dési Bajnóczy József tábornok, hadtestparancsnok is megismertette és felhatalmazta a MTI debreceni kirendeltségét annak közlésére, hogy nagy meglepődéssel állapította meg a légoltalmi szervek zavartalan együttműködését, hazafias buzgalmát, a légoltalmi szolgálatban résztvevő polgárság komoly felelősségérzetét, ami megnyugvással töltheti el a város kö-

zönségét affelől, hogy a légoltalmi szervek kötelességtudó helyállása, odaadó igyekezete és hozzáértése minden esetben hivatott lesz a reálbizott rendkívüli feladatok eredményes megoldására.

Vitéz Barczaujfalussy Egon ezredes a Nagy József rendőrfőtanácsos vezetésével álló Légoltalmi Ligáról, a vitéz Boskó Mihály parancsnoksága alatt működő légoltalmi szervekről, a vitéz Roncsik Jenő tűzoltóparancsnok irányítása alatt oktatott segélyosztatok minden egyes tagjának áldozatos munkájáról s a vitéz Szegedy Gyula igazgatása alatt álló Világítási Vállalati segélyosztatok tevékenységéről, mint a hadtest égvédelmi parancsnoka színtelen a legteljesebb elismeréssel nyilatkozott.

A város közönségének fegyelmzett magatartásáról általában megnyugtató megállapításokat tett Lossonczy István főispán, országmozgósítási kormánybiztos is, aki a Magass György-terti gyakorlatokat végignézte.

Többször tartott eszméletű a ház-légoltalmi őrsek munkájának ellenőrzésére vitéz Both Gyula ezredes, a Légoltalmi Liga kerületi elnöke és Nagy József ny. rendőrfőtanácsos, a Liga helyi ügyvezető elnöke s észleléseket teljes meglepődésre szolgált alkalomul, mert a házi és légoltalmi szervek is a legnagyobb alaposággal hajtották végre törvényesabba köteleket s értékes tapasztalatokat szereztek a jövőre nézve.

Sipos Bálint építési vállalkozó tragikus halála a Csapó uccán

Az uccán összeesett és meghalt az idős férfi

Tragikus hirtelen haláleset történt tegnap a reggeli órákban a Csapó uccán. Sipos Bálint, a közismert debreceni építési vállalkozó a Csapó ucca 53. számú ház előtt rosszul lett. Az idős férfi megtántorodott és eszméletét veszítette.

A járőrök pillanatok alatt hatalmas tömegben vették körül a közismert és általános tiszteltnek örvendő

építési vállalkozót. Értesítették a mentőket, akik a belgyógyászati klinikára szállították. A klinikán azonban az orvosi vizsgálat csak a beállott halált konstatálhatta. Sipos Bálint halálát idült szívbaja idézte elő. A tragikus haláleset széles körökben keltett mély részvételt. Vitéz Sipos László építésmérnök édesatyját gyászolja az elhunytban.

A mezőgazdasági kamarák közös értekezlete

Megtárgyalták az időszerű kérdéseket

Budapest, október 25. Vitéz Lukács Béla államtitkár elnöklésével a napokban tartották a földművelésügyi minisztériumban a mezőgazdasági kamarák idei első közös értekezletét.

Az egyes mezőgazdasági kamarák kiküldöttei ismertették a kamara működési területén élő gazdáltsadalom időszerű problémáit és kérelmét, amelyeket az értekezlet nyomban megtárgyalt és a minisztérium illetékes ügyosztályainak képviselői közvetlenül tájékoztatták az érdekelteket a felvetett ügyről, azok elintézéséről és tervezett különböző intézkedésekről.

Az értekezlet többek között beha-

tóan megtárgyalta a búzatermés átállításának, a hízalási hitelnek, az ártógázításnak, a gyümölcsértékesítés megszervezésének kérdését, a mezőgazdasági kamaráknak az állami akciók lebonyolításába való nagyobb mérvű bevonását és még sok más időszerű gazdasági problémát.

Értekezleten sok értékes és mélyreható felszólalás hangzott el és a problémáknak ilyen közvetlen ilyen közvetlen módon való megbeszélése igen alkalmas eljárásnak bizonyult, számos időszerű ügy gyors és eredményes elintézése szempontjából.

A felvidéki ref. egyházkerület visszatért az egyetemes magyar egyház kebelébe

Kassa, október 25. A volt szlovákiai református egyházkerület tegnap tartotta utolsó, egyházi szempontból történelmi közgyűlését Kassán. A közgyűlést istentisztelet vezette be, mely után Magda Sándor dr. püspök imával nyitotta meg a közgyűlést. Tornaljay Zoltán kerületi főgondnok pedig meleg szavakkal üdvözölte palóczi Czinke Istvánt, a kerület volt püspökét, továbbá Farkas István tiszáninneni ref. püspököt, dr. Enyedy Andor püspök-helyettesét, Virágh Béla képviselőt, és a többi egyházi és világi előkelőségeket.

Ezután Farkas István dr. a tiszáninneni református egyházkerület püspöke a magyar kálmínista egyháznak a magyar dolgozó néppel való szoros közösségét hangsúlyozta. Kálmínistának lenni annyit jelent — mondotta — mint hűségnek lenni a magyar néphez, a magyar becüsülethez.

Magda Sándor püspök olvasta fel ezután évi jelentését, amely részletesen

ismerteti a csehszlovák köztársaságban eltöltött 20 év alatt a református egyház súlyos küzdelmét. A letűnt volt szlovákiai, ma már felvidéki egyházkerület a legszűz reménységgel viszi sorsát és tér vissza az egyetemes magyar egyház kebelébe. A közgyűlés ezután egyhangúlag hozott határozattal kimondotta megszűnését és egyidejűleg beolvadását a tiszáninneni református egyházkerületbe. (MTI.)

— Az Országos Protestáns Napok alkalmából az Országos Bethlen Gábor Szövetség kiállításokat rendez. A harmadik ilyen kiállítás megnyitása szerdán délelben volt a Szépművészeti Múzeumban. A kiállítás anyagát a XVII. XIX. század legkiválóbb protestáns festőinek műveiből válogatták össze. A kiállítást faji Fáy István kultusz-államtitkár nyitotta meg. (MTI.)

Debrecen egész társadalmát ott lesz a vasárnapi Marcia su Roma ünnepe

A tegnap folyamán végleg kialakult a vasárnapi Marcia su Roma évforduló ünnepélye. Hatóságok, testületek egyesületek stb egymás után jelentették be részvételüket.

Az ünnepély műsora a következő: 1. Giovinezza. Éneklő a Mácsal Dalkör külön kórusa. Vezényel: Lókody László karnagy. 2. Megnyitó beszédet mond Csobán Endre főlevéltáros, a Montikör elnöke. 3. Alkalmi költemény, szavalja Tuster Jolán előadó művésznő. 4. Ünnepi beszéd. Tartja: losonci Losonczy István Debrecen sz. kir. város és Hajdú vármegye főispánja. 5. Kölcsey-Erkel: Himnusz. Éneklő a debreceni és hajdúvármegyei daloskör együttes kara. Vezényel: Forray István kerületi karnagy.

Domanek Pál békéscsabai plébános apáti kinevezése

Dr. Lindenberger János apostoli kormányzó tegnap Békéscsabára utazott, hogy személyesen adja át Domanek Pál plébánosnak szalókmisztéri apáti kinevezését.

Szalókmisztéri a történelmi idők folyamán Debrecen határában volt. Kun-Pázmány birtokán, ki az apátság kegyura volt. A törökpusztítás idején az apátság elpusztult, de a cím megmaradt. Ezt a címet mindenkor a váradegyházmege adományozta. Legutóbb dr. Czapik Gyula, a most kinevezett veszprémi püspök viselte, ki az apáti címet püspökké való kinevezése után most visszaadta az egyházmegyének.

Dr. Lindenberger János apostoli kormányzó az apáti címet az egyházmegye egyik legkiválóbb plébánosának, Domanek Pálnak adományozta, a kitüntetéssel jelezni kívánva a kitüntetett érdemeinek elismerését.

Domanek Pál tisztelt és kedves ismerőse a debreceni katolikus híveknek. Éveken át a Theresianum tanulmányi felügyelői tisztét töltötte be. — Lángoló szavú hitszónok, kinek szeretetteljes egyénisége sok tisztelőt szerzett számára. Apáti kinevezéséhez debreceni tisztelőinek jókívánsága fűződik.

Nagy ünnepség keretében avatják fel P. Nagy Zoltán síremlékét

Szombaton délután nagy ünnepség keretében avatják fel P. Nagy Zoltán, a városi zeneiskola volt igazgatójának síremlékét. P. Nagy Zoltán értékes munkásságához méltó lesz a hatalmas arany emlékmű, mely 28 mázsa súlyú halvány rózsaszínű ruszkicsai márványból készült. Hét éve halt meg P. Nagy Zoltán s — a mostani nem éppen nyugodt idők miatt — csak most készült el a síremlék. Több mint kétezer pengőbe került a gyönyörű emlékmű elkészítése, ebből az összegből a város közönsége 1500 pengőt, a Zenede igazgatója és tanári kara 550 pengőt és P. Nagy Zoltánné 500 pengőt vállalt.

A csodáson szép síremlék főalakja az a 15 mázsa közepes márványkő, amelyen egy nőalak áll, kezében lantot tart, melynek egyik húrja elpatlant. Ez szimbolizálja az elnémult dalt. A mű alsó részén P. Nagy Zoltán címerét vésték be és még ez a felírás olvasható a táblán: »Psenyetzky Nagy Zoltán zeneszerző, zongoraművész, Debrecen sz. kir. város zeneiskolájának igazgatója. 1873—1932.

Az emlékmű felállításáért Baranyi János zenedei igazgatót illeti elismerés, mert ő indította meg az akciót a síremlék elhelyezése érdekében. A síremlék avató ünnepség programját — melyben az összes dalárdák képviselői magukat — legközelebb közöljük.

IRÓGÉP
eladás-csere HURAY, T. 17-93

Büntető tanács, vádlottak és tanúk a légvédelmi pincében

Demes István és testvére Demes András álmosdi lakosok szándékos emberölés kísérlete miatt kerültek a debreceni törvényszék elé. A vád szerint Álmosd községben az utcán összevesztek régi haragosukkal, Gombos Józseffel és annak testvérel. A veszekedés során egymásnak támadtak és Demes András pisztolyát vette elő és a Gombos testvérek felé két lövést tett. A golyók nem találtak, de egy asszonyt, aki a közelben haladt el az utcán, éltalált egy golyó, de olyan szerencsésen, hogy csak

a fejkendőjét lyukasztotta át és a haját perzselte meg kiesít.

Tárgyalás közben a déli órában felharsant a légi támadást jelző sziréna. A tanács elnöke azonnal félbeszakította a tárgyalást és az utasítás értelmében a törvényszék bolthajtásos pincéjében berendezett

légoltalmi helyre vonult a tanács tagjaival a tárgyaló tereméből.

A bűnper vádlottjai, tanúk és a hallgatóság is követte az elnököt a pincébe.

A törvényszék légoltalmi pincéjében különben az egész törvényszék területéről levonultak a bírák, élükön dr. Jeney Sándorral, a törvényszék elnökével.

A riadó ideje alatt szüneteltek a tárgyalások, mindenki a pincébe vonult a legnagyobb rendben.

A szándékos emberölés kísérletével vádolt Demes testvérek bűnügyében különben emberölés kísérletével vádolt Demes testvérek bűnügyében különben később a riadó után tartott tárgyaláson, úgy látta a bíróság, hogy szükséges fegyverszakértő megkérdezése és a helyszín pontos vázlata és ezért a tárgyalást elnapolta.

Debreceni és szegedi egyetemi tanár vizsgálják Schaffer Károly agyvelejét

A magyar tudományos életnek nagy halottja volt néhány nappal ezelőtt. — Meghalt Schaffer Károly a világhírű magyar agykutató. Schaffer Károly éppen úgy orvosi tudományos iskolát teremtett, hogy Korányi Sándor. — A világhírű magyar agykutató munkássága még sokáig egyik alapja és irányt jelölő útja lesz az orvostudománynak. Schaffer professzor utolsó kívánsága az volt, hogy agyvelejét emeljék ki a porladó testből, leghíresebb tanítványai vizsgálják meg és tapasztalataikat bocsássák a további tudományos kutatás rendelkezésére. — Ennél a végső rendelkezésnél lehetetlen arra nem gondolni, hogy Schaffer Károlyt már munkássága kezdetén és azóta is hosszú ideig foglalkoztatta a kérdés: mi az összefüggés az agyvelő alkata és felszíne, valamint a tehetség között... Ezzel a végakarásával is a tudományosságot kívánta szolgálni, agyát a kutatás rendelkezésére bocsátotta, ahogy egész életében agyával dolgozott az agytudományért.

Emlékét és tanításait hűségesen őrző tanítványai fájdalmas kegyelettel pontosan eleget tettek a nagy mester utolsó kívánságának. Az agyvelőt dr. Balogh Ernő budapesti körbontani professzor emelte ki a tűnő testből és most legrégibb és leghívebb tanítványai, dr. Miskolczy Dezso professzor, a szegedi egyetem elme- és idegklinikája vezetőjével az élen, részletes vizsgálat alá veszik a nagy agykutató agyvelejét, — a munkában résztvesz egyik legfiatalabb tudós tanítványa, dr. Sántha Kálmán debreceni egyetemi tanár is. Az első vizsgálatokat már megéjtették és igen érdekes megfigyeléseket eszközöltek. Az első vizsgálat után most Szegedre viszik a világhírű tudós agyvelejét, előbb viaszlevonatot vesznek róla, majd Miskolczy professzor intézetében részletes és mindenre kiterjedő vizsgálat alá veszik.

Hogy a téli, illetve tavaszi programm hogy alakul, az sokban a külső körülményektől is függ. Így többek között a népszerű és nagyszerű „Lilla-tea” sorsa is.

Ha sikerülne megrendezni, az tekintélyes anyagi eredményt jelentene, ha azonban valami ok miatt elmaradna, úgy a vigalmi bizottság gondol egy nagyobb szabású nyilvános színi előadásra a tavaszi munkarend során pedig egy iskolai majálásra, vagy kávé, illetve fagyalt délutánra.

Terv tehát van bőven, csak a kivételhez legyen megfelelő külső nyugodt légkör és akkor az Isten segítségével örömmel siethet a Szövetség az Alma-Mater segítségére.

A gyűlés dr. Varga Zsigmondné zárszavaival ért véget.

Debrecen város képviselteti magát az ökörmezői országgyűlés-avatáson

Ökörmező testvérközsg november 5-én tartja Országgyűlés-avató ünnepélyét. Erre az ünnepélyre a testvérközsg elöljárósága meglehangú levélben hívta meg Debrecen város vezetőségét. Debrecen, mint ismeretes, gyönyörű nemzetiszínű zászlót adományozott Ökörmezőnek s ez a művészien szép, díszes kiállítású nemzeti színű lobogó lesz az Országgyűlés-avatás felhívásának költségeihez is hozzájárult Debrecen város.

Ökörmező község elöljáróságának meghívására Debrecen város képviselőiben dr. Balogh Sándor főjegyző, kultúrtaácsnok, dr. Kupinszky Sándor tanácsnok, a szociális ügyosztály vezetője és vitéz Szegedy Gyula igazgató vesznek részt az országgyűlés-avatási ünnepségen, melyen dr. Balogh Sándor főjegyző beszédet is mond.

Kassa új főispánja

A kormányzó a belügyminiszter előterjesztésére dr. Borbíró Ferenc Kassa törvényhatósági jogú sz. kir. város főispánját ettől az állásától — saját kérelmére — buzdgó szolgálatának elismerése mellett felmentette és báró Schell Péter országos mozgósítási kormánybiztost Kassa törvényhatósági jogú sz. kir. város főispánjává kinevezte.

Vitézi esküt tett Jaross Andor felvidéki miniszter

Két hősi halált halt testvérét is vitézzé nyilvánították

Budapest, okt. 25. Jaross Andor felvidéki miniszter szerdán délelőtt Budapest székesfőváros Vitézi Székének helyiségében vitéz tiszabői Hellebronth Antal ny. tüzérségi tábornok, vitézi törzskapitány, a vitézek főkapitányának helyettese kezébe letette a vitézi esküt.

Ugyancsak a csütörtöki napon nyilvánította vitézzé a Vitézi Szék Jaross Andor hősi halált halt két testvérét, Jaross Kálmánt a cs. és kir. 5. huszárezred tartalékos hadnagyát, aki 1918 június havában a Píave melletti harcokban esett el, Jaross Lászlót, a 41. honvéd hegyi tüzérezred tartalékos zászlósát, aki 1918-ban szintén a Píave mellett halt hősi halált.

Jaross Andor felvidéki miniszter, mint a cs. és kir. 2. lovas tüzérezred tartalékos hadnagya harcolta végig a világháborút. Őt háborus kitüntetés tulajdonosa és 1916-ban a galíciai harcokban sebesült meg.

Szidalmazta a csendőröket, elítélték 14 napi fogházra

A debreceni törvényszék büntető tanácsa elé került Nagy Imre bagaméri éjszakai őr, aki ellen hatósági közeg elleni erőszak miatt indult meg az eljárás. A tárgyaláson kiderült, hogy Nagy Imre itales állapotban rátámadt a csendőrökre a község háza közelében, káromkodva szidalmazta őket. A bíróság előtt Nagy Imre azzal védekezett, hogy igen részeg volt és nem emlékszik semmire sem.

A bíróság a kihallgatások alapján bűnösnek mondotta ki a csendőrség sérelmére elkövetett becsület sértésben és vallás elleni vétségben a csúnya káromkodás miatt és ezért 14 napi fogházra ítélte. Az ítéletben megnyugodott az elítélt, az ügyész súlyosbításért a táblához folyamodott.

Egy évi börtön homokdrágitásért

Dr. Mayer József dúsgazdag szombathelyi téglagyáros és homokbánya-tulajdonos ellen árdrágító visszaélés bűntette miatt eljárás indult. A szombathelyi törvényszék, mint uszorabíró, az év elején tárgyalta dr. Mayer bűnügyét, akit üzletszerűen elkövetett árdrágító visszaélés bűntettével vádolt az ügyészség, mert tavaly ősszel a bánya-jából kitermelt homok köbméterjét 1 pengőről 1.30 pengőre emelte, sőt némely esetben még ennél is drágábban adta el. A főtárgyaláson a vádlott gyáros többirányú vádak között a következők is szerepeltek, ezek között az is, hogy a homok nem közszükségleti cikk.

Az uszorabíró bűnösnek mondotta ki a vádlottat üzletszerű árdrágító visszaélés bűntettében s ezért egyévi börtönre, valamint kétezer pengő pénzbüntetésre ítélte.

Az uszorabíró ítélete ellen bejelentett semmisségi panaszok folytán a Kúria tárgyalta ezt az ügyet. Dr. Kéler Béla kir. koronabíró helyettes felszólalásában hangsúlyozta, hogy a vádlottak az a védekezése, hogy a homok nem közszükségleti cikk, merőben alaptalan, mert ez az áru minden építkezésnél szükséges, de főként közszükségleti cikk volt az árdrágítás elkövetése idején, mikor országszerte folytak a légvédelmi berendezések, melyekhez homokra fokozottabb mértékben szükség volt. Az összes semmisségi panaszokat elutasította s így az uszorabíró ítélete jogerőssé vált.

HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
 Debrecen, József kir. herceg ucca 1. szám.
 Telefon nappal: 27-89. (3 mellékállomás),
 éjjel 27-89, 11-33. Előfizetési árak havonta
 3.— pengő, negyedévenként 9.— pengő,
 félévre 18.— pengő, egész évre 36.— pengő.
 Egyes szám ára hétköznap 12 fillér, vasár-
 nap 24 fillér.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata, okt.
 21—28-ig: „Mégváltó”, Piac ucca 18.
 telefon: 14—69. — „Tisza”, Magoss
 György-tér 9., telefon: 24-52. — „II.
 Rákóczy”, Külsővásár-tér, telefon:
 23-43. szám. — „Sztankay”, Szent
 Anna ucca 64., telefon: 25-58.
MENTŐK TELEFONSZÁMA: 04.
RENDŐRSÉGI TELEFON: 20-45.

Csak Isten lámpása világít...

Este fényloc... az uccán a sötétség ártozik, a villanylámpákat távoli és közeli kezek lecsavarták, kési üzletek, renyes kirakatok álomra hajtott fővel búsan tekintenek a botorkáló tömeg kíváncsi szemébe. Egy kis inas bánatosan hajítja el cigarettá csutkáját, a gesztenyesütő néni is kioltja paraszát rostélyá alatt, s a szívekbe is kialszik a kiskike tűz, mit még meghagyott az idő és a ma vézes végzetes járványa.

Repülők keringenek valahol idegen éjszakában, de ide halllyednek el és a zajkódó hullámok közt vergődő emberfejek megjelennek álmainkban s halljuk a hullámsír fölött forgó hajók S. O. S. jelzéseit... Mindenki csendesen mormolja asszonyának, gyermekeinek, barátainak, mit az imént mástól hallott s hozzátesszi a kérdést: Nem hallottátok, mit mondott a rádió? Nincs eleje és nincs vége... a nappalok is éjszakák árnyékaival vannak tele, az ünnepek is hétköznapok szidalmáival telítve, mindenki vergődik, s kívül és belül mélyül és sűrűsödik a sötétség... De ebben a sötétségben is ragyog a hold, ezüst fényrel ragyog az uccákra, épületek magas ormaira, tornyok kupoláira és a sötétség szegyenkeze lapul... nincs elsötétítés, nincs éjszaka: Isten lámpása világít! Igen! Isten lámpása világít! A kihűlt, lakatlan és néptelen bolygó, gyermekkorunk első megcsodált »Aladin lámpája« ezüst fényével ránk borul, útunkra, házainkra és mezőinkre teríti csodafényét s ezer és miriad csillagtáborával őrzi rohanó hazánkat, földi életünk tanyáját és hirdeti, hogy — bár éjszaka van, a nap tüze nem aludt ki, égi szolgálójával elküldi még az éjszakai keresztül is új feljöttének jelét és biztató reményét... S amíg ismét nappal lesz, gyümölcsöket, kenyeret, virágokat érlelő nap, aranyugártól gazdag, holdog nappal, kakasszótól, madárdaltól, asszonyi énektől, gyermek-sírától és kacagástól gazdag nap, addig is itt úszik fejünk fölött, felhőink, gondjaink, aggodalmaink között annak csendes szolgálója szerelmeseke biztató utillarsa a régi, jó öreg hold... fénye elől az eget, a földet, a tengereket és bár az emberi kéz minden világot kiolt, Ó: Isten lámpása világít!...
 Bot Andor.

— **Dr. Milekker Rezső az Athenaeum igazgatóságában.** A budapesti Athenaeum régi igazgatósága lemondott és a legutóbbi közgyűlés új igazgatóságot választott, melynek tagjai sorában van dr. Milekker Rezső debreceni egyetemi tanár.

— **A lengyel területek főkörmányzója,** Berlini jelentés szerint a német haderő által megszállt lengyel területek főkörmányzójává Frank birodalmi minisztert, helyettesévé pedig Seyss Inguart birodalmi minisztert nevezték ki.

Hárman aludtak a szobában, a betörő mégis elvitt 6040 pengőt

A kincses asztal vakmerő betörőit használja a debreceni rendőrség

Beszámoltunk arról a rejtélyes bűncselekményről, melyet ismeretlen tettesek Zsigó Jolán, Hajnal ucca 25. sz. alatti lakos kárára elkövettek.

Az elmúlt éjszaka a Zsigó Jolán lakásának udvarra néző konyhája ablakát ismeretlen tettes benyomta, aztán bemaszva az ablakon, kiadta tettestársának a konyhában levő, kisebb méretű asztalt, melynek zárt fiókjában 6040 pengő készpénz hevert. A tetteseknek aztán sikerült észrevétlenül távoznuk olyanformán, hogy álkuleszal felnyitották a kapu zárját és elmentek az értékes asztallal.

Komplikálja a különös bűncselekményt, hogy a szomszédos szobában aludt a károsult Zsigó Jolán két másik hölgygel. Azonban dacára annak, hogy csak pár méter választotta el őket az ellopott asztaltól, a tettesek olyan ügyesen dolgoztak, hogy semmi neszt nem hallottak és csak a reggeli órákban, amikor felébredtek, fedezték fel a

bűncselekményt.

A károsult előadta a panaszában, hogy a pénzt néhány nappal előbb vette ki a takarékpénztárból és a betörést követő nap délelőttjén helyezte volna azt el. Ebből és más körülményekből a rendőrség bizonyosra veszi, hogy a betörést csak a helyzettel ismerős egyén követhette el, aki tudott róla, hogy az asztalkában olyan nagy összeg hevert. A fiók felnyitásával nem akart zajt ütni és ezért nem komplikálta a dolgot, hanem az asztalt az ablak kitárt szárnyain át kiadta az udvar sötétjében várakozó cinkostársának.

A rendőrség erélyes nyomozást vezetett be a szokálan bűncselekmény ügyében, mely egy élet munkájának eredményétől fosztotta meg a károsultat. A gyanú olyan szűk területre korlátozódik, hogy néhány napon belül várható a tettes kézrekerítése és ezzel együtt megoldódik a kincses asztal eltűnésének rejtélye is.

Uj szövefűzlet

Hangya udvarban, Piac u. 40. szám.

Nagy választék!

Olcsó árak!

Bánhid József

— **Reformációi emlékünnepe.** — A debreceni Keresztény Ifjúsági Egyesület október hó 31-én, kedden este hét órakor tartja hagyományos reformációi emlékünnepeit a Kistemplomban, a következő műsorról: 1. Fennálló ének 236 dicséret 1. verse. — 2. Főének: 237 dicséret 1. 2. 3. verse. — 3. Predikáció előtti ének: 237 dicséret 6. verse. — 4. Igét hirdet: Szemes László. — 5. Händel: Largó, egyházi szöveggel. Énekli Takáts Paula operanékesnő, orgonán kíséri Musza Ferenc ref. lelkész. — 6. Szavai: Takást László III. éves th. — 7. Záróének: 236. dicséret 4. verse.

— **Egy millió fontos adomány az angol légiflótának.** Egy millió fontos adományozott a leggazdagabb maharadza az angol légi flotta céljaira. A hajdarabadi nizzám az egymillió fontoson kívül még havi járulékot is boesájt az angol kormány rendelkezésére. India leggazdagabb fejedelme kijelentette azt is, hogy a háború egész tartalma alatt fizeti a havi járulékot.

— **Roska Márton debreceni egyetemi professzor vezetésével folynak a miskolci ásatások.** Miskolcra jelentik: A miskolci személpályaudvar mögött régebben megkezdett ásatásokat most tovább folytatják Roska Márton dr. debreceni egyetemi régészeti professzor vezetésével. Az újabb ásatások során nagyjelentőségű leletek kerültek nyilvánosságra, amelyek valószínűvé teszik, hogy az ősember agyagkultúrája Miskolcra indult el. Az ásatások folyamán egy csiszolt kőballát, gyönyörűen díszített agyagedénymaradványokat, egy kőtalpú edényt és más érdekességeket találtak, amelyek most a miskolci múzeum gyűjteményébe kerülnek.

— **A kassai esch emlékoszlopot lebontják.** Kassa város törvényhatósági kisgyűlésén dr. Pohl Sándor polgármester előterjesztést tett, hogy a színház és a Dóm között felépített esch-szlovák jubileumi emlékoszlopot bontsák le. A kisgyűlés az előterjesztést egyhangulag elfogadta.

— **Tizennyolc éves a román trónörökös.** Bukarestből jelentik: Mihály vajda, román trónörökös tegnap töltötte be 18-ik életévét. A román alkotmány értelmében ezzel a nappal Mihály vajda jogszerinti szenátor lesz és egyuttal tagja a román akadémiának is. Mihály vajda jelenleg a középiskola nyolcadik osztályának tananyagát tanulja és ebben az évben teszi le az érettségi vizsgát.

— **A görög-olasz szerződést meghosszabbították.** A jegyzékváltás már megtörtént a barátsági szerződésről.

— **Bartalis tánciskolájában** november 3-án táncanfolyam kezdődik. — Szépen táncolni Bartalistol tanul.

— **Árpádtéri lübbánati esték.** Október 26-tól 28-ig, csütörtök, péntek, szombat este 6 órakor lübbánati esteli istentiszteletek lesznek az Árpádtéri református templomban. Mind a három este dr. Hegyaljai Kiss Géza vezető lelkipásztor prédikál. A perselyek az egyházi szülségek és a harangalap célját szolgálják.

— **Frontharcos előadás!** A tagtervezetlel kapcsolatban, a Frontharcos Otthonban f. hó 28-án, szombaton este 7 órai kezdettel az ügyvezető elnök a német légi haderőnek a lengyel hadjáratban történt működéséről olvas fel katonai ismertetést. Ugy a bajtársakat, mint az érdeklődőket szívesen látja az Elnökség.

— **Oroszországtól Amerika néhány nappal elzött 160.000 tonna mangánércet vásárolt.**

— **Budapesten azoknak a színházaknak és szórakozóhelyeknek a részére,** ahol a légvédelmi napokon előadást nem tartottak, külön légvédelmi gyakorlatokat tartanak, hogy kellő módon begyakorolhassák magukat.

— **Urlikonyhán főzni, sütni kitűnő módszerrel hamar megtanulhat.** Cím a kiadóban.

— **A kávé és tea utánpótlása.** Amikor a kávé és a tea forgalmát felszabadították a zár alól, a kétszázszázalékos illeték megállapítása után a kiesinyben árusító kereskedelemnek az a része, amely felvette ezt az illetéket, megkezdte a kávé és a tea eladását. Ugyanezek a helyeken természetesen nyomban életbe léptek a háromszorosra emelkedett kávé- és teaárak, amelyek a kereskedők megállapítása szerint körülbelül egyötödére csökkentették a kávé és a tea forgalmát. Ennek ellenére az utánpótlás kérdése mégis élesen foglalkoztatja már a kiesinyben árusító kereskedelmet és pedig a kapcsolatokban, hogy a nagykereskedők nem tudnak nekik kávé és teát szállítani. A nagykereskedők részéről azt a felvilágosítást adják, hogy a kiesinyben árusító kereskedőknek azért nem szállíthattak eddig kávé és teát, mert a nagykereskedői illetékkules megállapítása még nem történt meg. A nagykereskedők szerint rövidesen ezt az illetékkulesot is megállapítják és akkor a nagykereskedők már zavartalanul gondoskodhatnak az utánpótlásról, de minden fel arra vall, hogy a kávé és tea utánpótlásánál már magasabb árakkal kell számolni.

Pénztárosok!

2,10,20 és 50 fillérekhez

1, 2 és 5 pengősökhöz

csomagoló papír kapható a

„Debrecen” kiadóhivatalában

Anyakönyvi hírek

Születések: Papp Andor pü. tisztv. Eudai Ézsaiás ucca 36., leány Katalin., Nagy Sándor szemfedő készítő Kontsek ucca 12., leány Katalin. Jónás József cipészsegéd, Honvéd ucca 75., fiú Miklós. Kaskó Sándor napszámos, Bánk 47., fiú József. Varga János MÁV kovácssegéd, Szabó Kálmán ucca 12. lány Valéria. Csákányovszki Lajos lapki-hordó, Vigkedv Mihály ucca 17. leány Éva. Kecskeméti György kondás, Szepes 17., leány Mária. Bagoly János cseléd, Bellegelő 435 fiú Ferenc. Szkáva Gábor béres, Nyírmártonfalva, leány Juliánna. Puskás László MÁV altiszt, Szeremlei ucca 3., leány Magdolna. Vársári János kereskedő, Csillag ucca 89., fiú János. Boróczi László lakatosmester, Kondor ucca 31., leány Katalin. — Kántor István MÁV géplakatos, Balaton ucca 12. leány Éva. Vida Imre gazdálkodó, Margit ucca 5 B) fiú András. Szabó Antal napszámos, H. Bőszörmény, leány Margit. Koszta György cipész, Bajnok ucca 40., leány Piroksa. Juriczky Pál gazd. felügyelő, Magoss György-tér 28. leány Mária. Dr Katona József pü. fogalmazó, Barany ucca 42. fiú József.

Eljegyzések: Téglás Lajos László takarékpénztári cégvezető, Kassa út 23 — Kurucz Ilona Erzsébet, Bánffy ucca 12. szám. B. Nagy József asztalos, Legányi út 5. — Urbán Gizella, Zelemér u. 36. szám. Boros Dániel MÁV munkás, fűtőház—Daru Etelka Hencida. Kiss Sándor cipészsegéd, Honvéd ucca 9. — Szombati Juliánna, Monostorpályi út 64. szám. Bóta Bernát csendőrtörzsermester, Berettyóújfalú—Frigyes Margit MÁV Kolónia III. 1. Kun János, Pallag 44—Erdős Anna Dombos-tanya. Kunsági István posta m. tisztv. Kispes—Pfeifer Erzsébet, Eötvös ucca 69.

— **Akinek a bélműködése állandóan rossz,** az a természetes Ferenc József keserűvíz használata által — reggelenként éhgyomorra egy pohárral bevéve — csakhamar rendes bélürülést jó gyomormozgást és kielégítő anyagcserét érhet el. Kérdezze meg orvosát!

— **Az angol állami tisztviselőknél,** ha férjhez mentek azonnal le kellett mondani az állásukról. Ezt a rendelkezést most fellegesztették, férjhez is mehetnek, az állást is megtarthatják.

— **A teheránforgalom fokozódik és igen nagy a forgalom Amerikában.** Bizonyosra veszik, hogy megengedik a hadianyagszállítást és ezért már szülfolják a kikötők raktáraiba az anyagokat, hogy az első órában már indulhassanak a szállítmányok. A hadiárakból és élelmiszerekből óriási mennyiséget raktároztak már fel készen a szállításra.

— **Kétszer hozott termést a dió Kiskunhalason.** Kiskunhalason Csoma István gazda kertjében az idén kétszer virágozott a diófa és csodálatosképp a második virágzásból is kifejlődött a termés. Azt mondják az öregek, hogy egészen ritka esemény az, amikor a diófa két termést hoz s a tapasztalat szerint ez enyhe telet jelent.

— **Háromheti fogházra ítélték, mert megütötte az orvost.** A múlt hónapban történt, hogy Nyiregyházaán a Stefánia egyik orvosát egy asszony, Biró Mihályné megtámadta és kosarával fejbesújtotta, úgyhogy az orvos száján eredt a vér. Biró Mihályné ellen hatóság közeg elleni erőszak miatt indult meg az eljárás és az ügyet most tárgyalta a nyiregyházi kir. törvényszék. Biró Mihályné nagyon idegesen viselkedett a tárgyaláson. A bíróság háromheti fogházra ítélte.

CSONKAI SZÍNHÁZ MŰSORA:

Október 26-án este: **ESŐ.**
 Október 27-én este: **ESŐ.**
 Délután előadások 4 órakor, az esti előadások pedig 8 órakor kezdődnek.

Emlékezzünk

1916 október 26.

A személyes bátorság és a kellő pillanatban tanúsított elszánt magatartás szép példáját mutatta e napon Boros József volt 7. közös huszárezredbeli őrmester.

Amikor a románok az Ojtozi szoros környéki Harjanál áttörték vonalainkat, a második lövészsorozat ellentámadása alkalmával Boros József őrmester, mint szakaszparancsnok az ellenség gyilkos géppuskatűzében ellenállhatatlan lendülettel vezette előre embereit és magával ragadta a század már-már megingó szárnyát is, majd szuronyrohambot intézett a túlerőben levő ellenségre és a hátráló ellenséget állásukig visszazúzte.

Mivel az ütközet sikere jórészt Boros József őrmester érdeme volt, jól kiérdemelt jutalmul az arany vitézségi érmet kapta.

Diákverekedés a zágrábi egyetemen

Zágráb, okt. 25. Kedden délután a zágrábi egyetemen összetűzésre került sor a baloldali és szélsőséges nacionalista szellemű diákság között. A baloldali diákegyesületek tagjai egy újságot osztogattak, ami heves ellenkezést keltett a nacionalista diákok körében, úgyhogy az egyetem előtti téren verekedésre került a sor. Az összetűzés során négy egyetemi hallgató megsérült. Végül is a rendőrség oszlatta szét a verekedőket. Tíz diákot letartóztattak.

Kárpátalja lakosainak száma 671 ezer

A július közepén Kárpátalja területén lefolytatott nép-, mezőgazdasági és állatösszeírás során gyűjtött adatok feldolgozása részben befejeződött. Az előzetes eredmények szerint ez év májusában Magyarország területe Kárpátalja visszaszerzésével 12.146 négyzetkilométer területtel gyarapodott.

A visszatért Kárpátalja lakosainak száma 671.962 lélek. Az 1910-es évi július közepén 27.291. Ungvár lakosai magyar népszámlálás óta a szaporulat 176.000 fő. Munkács lakosainak száma pedig 23.785.

— Egy megháborodott román asszony megsütötte unokáját. Borzalmas cselekedetet követett el Joanne Worowina parasztasszony Bales községben. Ez a hatvanéves parasztasszony együtt lakott férjével leányával, akinek harmadfél hónapos leánygyermekke volt. A menyecske bement a legközelebbi városba szolgálni. Innen küldött pénzt és ruhaneműt az anyjának és gyermekének. Joanne Worowina látszólag igazi nagyanyai szeretettel vette körül kis unokáját. Tegnapelőtt azonban megfogta az alvó kicsikét s a kemencébe dobta. A kemencében lángolva égett a fahasábok. Egy darabig nézte, amíg a csecsemő a paraszak közt elhamvadt, azután a konyhába ment s ebédet kezdett főzni, mintha semmi sem történt volna. Később hazajött a férje s látva az üres bölcset, megkérdezte, hol a gyerek. — Hol? — válaszolta az asszony. — Ott van a kemencében, nézd meg. A férj eleinte azt hitte, hogy tréfál az asszony. De azután meggyőződött a szörnyű valóságról. Csendőörök jöttek, letartóztatták a kegyetlen nagyanyát. A vizsgálatnál kitért, hogy az asszony elméje megháborodott.

A pénzügyminiszter a költségvetésről

A képviselőház pénzügyi bizottsága befejezte a pénzügyi tárca költségvetésének tárgyalását. Az egyes címekhez Takács Pál, Laky Dezső, Imrédy Béla, Czermann Antal, Malasits Géza és Geszti Nagy László szólaltak fel.

Reményi Schneller Lajos pénzügyminiszter válaszában rámutatott arra, hogy pénzügyi politikájának lehetőségét az 1932. óta folytatott pénzügyi politika teremtette meg és végrehajtása már a milliárdos beruházási programmal kezdődött. Expozéjában is rámutatott arra, hogy inkább vál-

lalta a deficités költségvetés előterjesztését, mert a honvédelmi, a gazdasági és szociális szempontokat helyezte előtérbe.

A forgalmiadó ellenőrök és malomellenőrök ügyeinek rendezésénél az adóhivatali státusbeli tisztviselők helyzetét vette alapul.

Foglalkozott még a miniszter a cukorfejlesztés, a szeszgyedárusítás és a dohánytermelés kérdésével. A bizottság a pénzügyi tárca költségvetését elfogadta és ezzel a költségvetés tárgyalását befejezte.

Az igénybe vett szállítóeszközök visszaadása

Budapest, október 25. A honvédelmi miniszter rendeletet adott ki, amelyben megengedi, hogy a honvédelmi szolgáltatásként igénybe vett szállítóeszközök azok tulajdonosainak ideiglenes használatra visszaadják, illetve ha ez a nagy távolság miatt nem volna lehetséges, az igénybe vett lovakat és fogatos járműveket ideiglenes használatra olyan igénylőknek kiadassák, akitől szállítóeszköz a honvédség részére igénybe vétetett. Gépjárművek ideiglenes használatra kizáróan tulajdonosaiknak adhatók vissza. A szállítóeszköz

tulajdonosa, illetve igénylője írásban kötelezi magát, hogy a szállítóeszközöt szüklet esetén az illetékes katonalalakat parancsnoksága által megállapítandó időn belül ismét rendelkezésre bocsátja. A visszaadást annak az alakulatnak a parancsnokságánál kell kérni, amely részére a lovak és a lófogatú járművek igénybevételek. A gépjármű visszaadását az illetékes hadtestparancsnokságtól kell kérni. — A rendelet részleteit a hivatalos lap csütörtöki száma közli. (MTI).

— 24 fillér miatt gyilkolt. Pécsi Béla rácalmási napszamos egy elszámolás során apósával, Derecskei Istvánnal 24 fillér miatt összevesztett. A vita hevében Pécsi Béla előrántotta kését és egyetlen szúrással megölte Derecskei Istvánt. A székesfehérvári törvényszék Pécsi Bélát szándékos emberölés miatt hétévi fegyházra ítélte. Az ítélet nem jögerős.

— Géprombolástól félték a newyorki kikötőben az angol és francia hajókat. Newyorkból jelentik: A Queen Mary és a Normandie óceánjárókat, valamint a newyorki kikötőben horgonyozó többi angol és francia hajót a mai naptól fogva szigorú rendőri ellenőrzés alá helyezték, minthogy géprombolás előkészítésére irányuló szervezkedést lepleztek le.

S P O R T

Berecz és Turai II. már játszik a Gamma ellen

Mint ismeretes, a Bocskai vezetősége okulva a sorozatos kudarcokon, melyek a csapatot érték az utóbbi időben, szerződletési ajánlatot tett Berecznek és Turai II.-nek. A tegnapi napon a szerződletési ajánlatból szerződés lett és ennek alapján a két kiváló játékos már játszik a Budafokból lett Gammával.

Debrecen közönségének nem kell bemutatni a két új Bocskai játékost. Berecz már volt éveivel ezelőtt Debrecenben, ahol nem egyszer győzelemre segítette a Bocskait. Mindenki emlékszik erőteljes duzzadó játékára. Kitűnő

göllő és fáradhatatlan játékos, aki ha kell, hátul is segít. Vincze Jenőre hasonlít játékára.

Turai II. a nagy Turai öccse. A Phöbusban játszott utoljára, mint center és összekötő. Igen intelligens játékos. Telekire hasonlít játékmódjára, de sokkal gölratörőbb és erősebb.

A Bocskai vezetősége arra kéri a közönséget, hogy a mérkőzésen a jegyek után pótfilléreket fog szedni. Azt a pár fillért ne sajnálják, mert mindent megtesznek, hogy a csapat kátyuba szorult szekerét kivigyék. Erre kell az a pár fillér.

A Debrecen sporthírszolgálatára jelentik:

A Bocskai vasárnapi ellenfele nehéz dió lesz: kitűnő játékosokkal erősödött meg a régi Budafok, amelynek neve most Gamma FC. Gyári csapat lett a budafoki együttes. Toldi, Kemény a Ferencvároshól ismertek, Takács a Bocskaiból, Bánkúti régi kitűnő hátvéd és Király, Sütő most lett válogatott. Alaposan meg kell dolgozni a Bocskainak és jól kell játszania, ha pontot akar szerezni.

A DVSC-ben sok a baj, sok a gond. Nehéz mérkőzés előtt áll, Ungvárral a

Rusj ellen. Pocsai megszerzése a Bocskai miatt késik, Gere, Sidlik sérült a füleki mérkőzés után és vasárnapi játékok kétes. De esetleg számítani lehet Szabó játékára.

Az NBB lérközések közül Nyiregyháza a NYTVE—UNVÁRI AC mérkőzését dr. Nagy Zsolt vezeti, míg Ungvárral a Rusj—DVSC mérkőzését Ferenczi Kálmán (Munkács).

Szilassy, a Bocskai szegedi csatára felgyógyult, Debrecenbe érkezett és a Bocskai rendelkezésére áll. Valamit javít talán a Bocskai támadósorán az ő játéka is.

Közgazdaság

TERMÉNYTÖZSDE.

Csendes forgalom a gabonátözsden. Búza tiszavidéki, felsőtiszai, dunatiszaközi, fejmegyei, dunántúli, Kisalföldi 77 kg-os 19.65, 78 kg-os 20.15, 79 kg-os 20.45, 80 kg-os 20.65, rozs pestvidéki 14.10—14.15, rozs más 14.20—14.40 takarmányárpa elsőrendű 16.60, 17.—, középminőségű 16.30—16.50 P. sörárpa kiváló 21.—22.—, prima 19.50—20.50, sörárpa 19.—19.50, zab elsőrendű 19.—19.25, középminőségű 18.90—19.00, tengari 19.15—19.35, korpá 2.60—2.75, 2-ág liszt 15.85—16.25 P.

SERTÉSVÁSÁR.

A szerdán tartott ferencvárosi sertés vásárra felhajtottak összesen 2487 darab sertést. A vásári állományból angol hússertésfelhajtás 1294 darab volt. Az irányzat kellemes. Árak: uradalmi zsirsertés páronként 340 kilón felül 115—116 fillér, szedett sertés I. 100—104 f kivételesen 106—108 fillér, III. 86—92 fillér, angol sonkasertés II. 86—96 f., exportzsír márkázott 160 fillér kg-ként. **DEBRECENI TERMÉNY-ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK** Tengeri szemes új 14.50—15.00 P. tengeri csöves 10.20—11.00 P. lucerna 8.60—11.50 P. széna 8.00 P. óhera 8.80 lencse 8.00 P. cukorrépa 3.00 P. takarmányrépa 1.80—2.00, tök 2.50—3. E.

Időjárás

Hazánkban ma gyengült a hideg északnyugati szél és a felhőzet csökkent. Lényegtelen eső a délelőtti órákban csak Kárpátalján volt. A hőmérséklet általában 14—16, több helyen 17 fokig emelkedett.

Jóslás: Élénkebb, a hegyeken erős déli, délnyugati szél, délnyugat felől borulás és főként a Dunántúlon kisebb eső. Északi fagy már csak a délkeleti megyékben lesz. A nappali hőmérséklet nem változik lényegesen.

Összeírják az autókát

A hivatalos lap tegnapi számában fontos rendelet jelent meg az összes gépjárművek összeírásáról. Összeírni minden 1935 január hó elseje után vizsgázott személyautót és motorbiciklit és minden teherautót, tekintet nélkül arra, mikor került forgalomba. Egy régebbi rendelet felhatalmazást ad a honvédelmi miniszternek mindenféle jármű összeírására, ennek végrehajtása a ma megjelent rendelet.

Első pillanatra úgy látszik, hogy az autók újabb összeírására tulajdonképpen nincs is szükség, hiszen minden autónak forgalmi engedélye van és ezeket a forgalmi engedélyeket a budapesti és vidéki rendőrségek nyilvántartják. Viszont az autók tulajdonában és használatában az elmúlt évek során nagyon sok változás történt, sok autót kivontak a forgalomból, aztán ismét üzembe helyezték, úgyhogy ha a minisztérium tiszta képet akar alkotni magának a magyarországi autóparkról, akkor kénytelen újból előírni minden gépjárművet.

Érdekes terv foglalkoztatja egyébként az autósok körét. Hetekkel ezelőtt felmerült a gondolat, hogy a Magyarországra került lengyel menekültek autót valahogy értékesítsék. A terv pártolói arra hivatkoztak, hogy a menekülteknek sok esetben ez a megmenekült autós minden vagyonuk és így szükség lehet rá, hogy értékesítsék. — Pontosan nem tudjuk, hogy hány ilyen lengyel autós tartózkodik Magyarországon. Hozzávetőleges számításokkal 4—500-ra becsülik számukat.

Az egyik autós egyesület értesülésünk szerint beadvánnyal fordult a kereskedelemügyi minisztériumhoz és azt indítványozta, hogy árverezésként eladják a kocskákat. A tervnek nagyon sok ellenzője van és így e pillanatban nem lehet tudni, sor kerül-e a félezer lengyel kocsi elárverezésére. A végső szót a kereskedelemügyi minisztériumnak kell kimondani, azonban a tanácskozásokat még nem fejezték be, úgyhogy döntés csak néhány nap múlva lesz az ügyben.

— „Tetővarrótűvel“ agyonszúrták kötekedő társát egy körösi földműves. Nagykorúsról jelentik: Szombaton Vargha Mihály 31 éves napszamos elment Lengyel Mihály tanyájára és az ajtót zörgetve, szidalmak, káromkodások között hívta ki a házból Lengyel Mihályt. Lengyel Mihály végül is megunt a dolgot és kiment. Magával vitt egy zsupos tetővarrótűt s azzal Varghát háromszor egymásután teljes erőből mellbeszúrta. A tetővarró tűk oly élesek, mint a borotva, hosszuk csaknem félméter. Ezzel a szerszámmal szúrta mellbe Lengyel Varghát, aki a vértől boritva nyomban összeesett. Nem sokkal később sérüléseibe bele is halt. Lengyel Mihályt a csendőrség őrizetbe vette és átkísérte a kecskeméti ügyészségre.

— Felveszik a Vitézi Rendbe a munkási és kárpátaljai hősokeket. A Felvidék és Kárpátalja visszacsatolása és a munkási cseh betörés alkalmával ezen harcokban vitéz magatartást tanúsítottakat a Vitézi Rendbe fel lehet venni, ha az ellenség előtti tanúsított vitéz magatartásukért a tábornokok és törzstisztek a magyar érdemtrend tiszti keresztjét a hadi díszítménnyel és karddal, főtisztek és tisztjelöltek százados bezárolag a magyar érdemtrend lovagkeresztjét a hadiszállaggal és a karddal, legénységi állományúak a nagy ezüst vitézségi érmet érdemelték ki. A hősi halottak vitézzé nyilváníthatók az esetben is, ha kiváló vitézségükért kisebb kitüntetésben részesültek.

A sertésfehérárak új árai

Ertesítem a város közönségét, hogy az Árelenőrzés Országos Kormánybiztosa Debrecen sz. kir. város területére 4549/1939 számú rendelkezésével az alanti sertésfehérár árakat állapította meg. — **Nagybani árak:** olvasztani való zsírszalonna 152 fillér, táblás sós szalonna 155 fillér, olvasztott sertészsír 159 fillér kilója. — **Fogyasztói árak:** olvasztani való zsírszalonna 160 fillér, táblás sózott szalonna 172 fillér, olvasztott sertészsír 12 fillér, hár 172 f. füstölt (kenyér) szalonna 240 fillér kilója. Ezek a sertésfehérár árak a jelenlegi 102—107, 5 fillér kg. elsőrendű zsírsertés előállításáért mellett maradhatnak érvényben. **Polgármester.**

HIRDETMÉNY. Debrecen város elsőfokú közigazgatási hatósága értesíti a város lakosságát, hogy a közegészségügyről és köztisztaságról szóló rendelkezése szerint az utcáknak és köztérnek bármikénti bemocskolása tilos. Tilos az utcákon és piactereken a gyümölcs és a zöldség hulladékoknak az eldobása, ez nemcsak a közegészségügyre ártalmas, de igen sok balesetnek is okozója. A közegészségügyi hatóság a tilalom betartását ellenőriztetni fogja s a mulasztók ellen kihágási úton fog eljárni.

48684. HIRDETMÉNY. Közlöm a város érdekelte lakosságával, hogy a Hatvan ucca 69. számú ház előtti közterületen épült 19-es számú városi vasbeton sátor megüresedésére kilitás van. Felhívom ezért a debreceni illetőségű hadi rokkantakat, hadiözvegyeket, tűzharcosokat, hogy ha a vasbetonsátor bérletére igényt tartanak, úgy kérvényüket 8 napon belül mutassák be az elsőfokú közigazgatási hatóságnál (Kosuth ucca 20. földszint 36. sz. szoba). A vasbetonsátor havi bérösszege 6 P. Igénylő a kérvény benyújtásakor 36 P. bérbiztosítékot a város házipénztárába köteles letétbe helyezni. **Polgármester.**

46364. HIRDETMÉNY. Közlöm a város érdekelte lakosságával, hogy a mezőgazdasági munkaerők iránti kereslet kielégítésének biztosításáról való gondoskodás a m. kir. földmivelségi miniszterium kebelében létesített Országos Mezőgazdasági Munkaközvetítő

Irodának és helyi szerveinek feladata. Nincs helye tehát annak, hogy akár a katonai parancsnokságok, akár polgári menekültekből alakított táborok vezetői közvetlenül adjanak ki menekülteket egyes gazdaságokba. Munkások — így esetleg menekültek — közvetítése céljából tehát a munkaadók ne a katonai parancsnokságokhoz, vagy menekült táborok vezetőihez, hanem az Országos Mezőgazdasági Munkaközvetítő Irodához (Budapest V. Kosuth Lajos-tér 11., telefon 125—290, v. 110—193) forduljanak akár írásban, akár telefonon, vagy megbízott útján. 1898 II. tc. rendelkezéseinek megfelelő szerződésnek a munkaadó lakhelyén való megkötésénél a munkaadó a minimális bértfeltételekhez alkalmazkodjék. **Polgármester.**

51.544. HIRDETMÉNY. A városi elsőfokú közigazgatási hatóság értesíti a város érdekelte lakosságát, hogy az Országos Földbirtokrendező Biróság által megváltási eljárás alá vont ingatlanok közül a Richter Gedeon ingatlanból megváltott 28.200/3 hrszámú 2 kat hold 400 négyszögöl területű mezőgazdasági művelés céljait szolgáló ingatlan, a korábban juttatott kimozdítása folytán megüresedett. A fenti ingatlanra igényeket a városi elsőfokú közigazgatási hatóság, földszint 40. számú szobájában a hivatalos órák alatt 1939 évi nov. hó 9-ig terjedő idő alatt mindazok bejelenthetik, akik az 1920. évi XXXVI. tc. 2 paragrafusa szerint földhöz juttathatók és velük szemben ugyanezen törvény 3 paragrafusában felsorolt kizáró okok nem forognak fenn. — Az igénylő jelentkezése alkalmával hitelt érdemlően köteles igazolni a saját és családtagjai családi, vagyoni és kereseti viszonyait, ingatlan vagyonát és annak nagyságát, az esetleges korábban juttatott ingatlan területét és azt, hogy az melyik ingatlanrészből váltott meg. Igazolni tartozik azt is, hogy az általa igényelt ingatlan megváltási árának 20 százalékát részére való juttatás esetén egy összegben s készpénzben megfizetni képes és miből: továbbá hogy két évnél régebben esedékessé vált köztartozás terhére nyilvántartva nincsen. Igazolandó a jelentkezés alkalmával igénylő katonai kintüntetése, esetleg rokkantsága és annak foka is. Figyelmezteti a hatóság az érdekelteket hogy jelentkezésük csak a fentebb részletezett igazolások után vehető figyelembe.

APRÓHIRDETÉSEK

Levelézés

Szórakozópartnert keresek harmincas urat. Leveleket „Ismeretlen” jellegre a kiadóba kérek. 1114

Egyszerű leány szórakozópartnert keres. Leveleket „Vadrózsa” a kiadóban. 1115

Férfi alkalmazás

Kommenciós gazdasági cselédet keresek egy két nagyobb fiával, Fancsika 70. sz. Szigethy. Jelenkezés hétköznapokon, Diószegi útfél. 467

Gazdasági cselédet keresek nagy családot, — Fancsika 70. Szigethy. Diószegi útfél. 468

Kélmefestőtanuló fiút felvesz Palotay, Kálvintér 5. sz. 1145

Állást keres férfi

Könyvelő, levelezésben s gépirásban perfect, adó és OTI, készletbejelentések, munkabérelszámolások, családi munkabérek ügyében teljes jártassággal elhelyezkedést keres. Orakönyvelést vállalom Szives megkeresést „Mérlegképes” jellegre a kiadóhivatalba kérek. 1127

Női alkalmazás

Perfekt gyors- és gépiró kisrasszonyt felveszünk, dr Fényes ügyvédek, Piac ucca 75. 974

Kifutóleány, nem iskola kötelest, főleg takarításra felveszek, varroda, Piac ucca 79. 1144

Gazdasszonyt azonnal v elsejére gazdálkodó felvesz, Mikló 32. 1135

Felveszek lehetőleg magános jobb nőt, kis gyermek mellé Perces ucca 11. szám. 1128

Szobalányt, jó bizonyítványokkal, november 1-re felveszek. Dr Geszti, Augusztai szanatóriumban. 1225

Állást keres nő

Gyermek mellé, a vidékre is ajánlkozom. Zongorát tanítani is tudok. Cim: Rácz L. Szt. Anna ucca 5. földszint, bal. 1038

Intelligens leány perfect szab, var, gyermekekhez ajánlkozik, s háztartásban segítkezik. Cim: Fülöp Irén, Sajószentpéter. 1085

Ajánlat

Drótok, használt 5 milliméteres vashúzal, tűskeshúzal, drótfonatok olcsón. Simonffy ucca 57. szám. 1118

Zománctűzhelyek kétaknás kályhák, gyönyörű színekben, nagy választékban, Nagy vasútleveleken, Csapokanyarban. 346 11. 13

Grafológusnő biztos jó analízist nyújt az érdeklődőknek. Fogad Széchenyi u. 43. 1036

Poloskafűtést ciángazzal lakások átvezetését felvállalja Kiss cíánózó vállalat, Kigyó ucca 5. sz. 1134 11. 5

Börkabát, cipőt retikült villanygéppel festem — Nagy Károly Batthyány ucca 10. 789 11. 21

Villanykörte csere 20 fillér, rádiók, gramofonok, dísztárgyak, Vagyonmentő, Hunyadi u. 22. szám. 350 11. 13

Ciánóztasson bizalommal a „Család” cíánózó vállalattal, Rákóczi u. 9. szám. — Telefon: 14-27. sz. 1131 11. 20

Őszi kalapujdonságok meérkeztek Modell után alakítás-1.50, vaslász 1 pengő, Aranyfal, Sas u. 4. szám. 628 11. 2

Varrógép, vétel, csere, s eladás. Javítások szak-szerűen, legolcsóbban Keszler, Széchenyi ucca 1. szám. 517 11. 15

Varrógépjét szak-szerűen javítja, kerékpárját mielőtt telni letenné át-szírzza olcsón Nagy István, Széchenyi ucca 6. sz. 739 11. 19.

1 kgr idei füge —98
1 kgr gesztenye 1-20
1 kgr csemegealma —28
Gödény csemegeüzlet
Csapó u. 7. Régi helyén. Telefon 17-64

Varrógép, kerékpár vétel, csere, eladás, kölcsönzés, javítások, jótállással, alkatrészek minden géphez Eisenberger, Csapó u. 101. sz. alatt. 337 11. 15.

Kereslet

Keresek jogfolytonos kocsmát megvételre, v. bérletbe. Lehet vidéken is. Hivatalos fogyasztás kimutatással, Szántó Vincze, Nyugati 8. 1119

Mosott rongy. vesz a nyomda, József kir herceg ucca 1. vv.

Aranyórát, láncot, briliánsgyűrűt, vagy ezekről zálogjegyet megvennék. Miklós u. 13. 35 22

Veszek bútort, zálogjegyet, varrógépet, írodabereendezést, mindenféle ingóságokat. Hívasra jövök. Csapó u. 16. szám. 325 11. 29

Levélhelyeget magyar és külföldi. Régi levelezést, tömegbelyeget és gyűjteményeket vásárolok Széchenyi 16 1121

Élelmiszer, ital

Jonathán és Batul alma kilója 48 fillér, sajt, Bika mellett. 1068 11 24

Bor, kitűnő zamatos, 58 fillértől, Wessprémy Zoltán termelői pincéjében, Péterfia 30. 1052 11. 6

Felvidéki téli fajtalmák, nagyban és kicsiben, 24 fillértől 36 fillérig, Hatvan u. 65. 1086

Téli fajtalmák kaphatók Ungvár ucca 4. Baranyi uccából nyílik, pavillonlakatya mellett. 1080 11. 25

Rozsalmá nagyobb tételben eladó. Cim a kiadóban. 1073

Naponta 100—120 liter tejet keresek, téli-nyári szerződéssel, Pótor, — Eötvös ucca 11. 1129

Téli fajtalmák kaphatók Telek 28. Szalkai 3., és Vendég ucca 84. 1131

Rozs-szalma nagyobb tételben eladó. Cim a kiadóban. 1073

Sestakerti öbor 125 liter eladó. Herceg ucca 14. Vargakert. 1123

Teljes ellátás

Kellemes lakás, finom koszt a Hungária panzióban, szobák napokra és hónapszámra, Ferenc József út 59. telefon: 23-39. 800 vv

Diákot keres

Diáknak, vagy diáklánynak lakást és koszt adok, fürdőszoba és zongora használat, Adorján, Arany János ucca 26. 1142

Bútor

Elköltözés végett modern háló, ebédlő, konyhabereendezés, jó szolon, wertheimkassza, Degenfeld-tér 6. 537 10. 31

Alighasznált konyhabereendezés sürgősen eladó. Ferenc József út 29. szám, I. emelet 1136

—98
1-20
—28
Gödény csemegeüzlet
Csapó u. 7. Régi helyén. Telefon 17-64

Üzemképes, csukott 4 személyes Fordautó 250 pengőért eladó, Péterfia 48. Tóthné. 653 vv.

Járművek

Elsőrendű Adámvígyi közsén, retorta faszén kapható Grünfeldnél, Hatvan u. 21. 77 1. 3.

Tűzifát, szenet, vásároljon legolcsóbban Vágó tűzifa- és szénkereskedőnél, Margitfürdő mellett, tel.: 10-24. 1080 vv

Tüzelő anyagok

Kétszobás lakásomat családi okokból azonnal átadom. Böszörményi út 45. szám. 1141

Kiadó kétszobás

Kiadó 3 szobás lakás, fürdőszobával, mellék helyiségekkel, Varga u. 30. szám. 1146

Kiadó 3 szobás

Kiadó 3 szobás lakás, fürdőszobával, mellék helyiségekkel, Varga u. 30. szám. 1146

Kiadó nagylakás

Négyszobás, emeleti modern lakás, parkettes, november elsejére kiadó Károly Ferenc József út 23. sz. Megtekinthető d. e. 10—12-ig, délután 3—5 óráig. 1757 vv

Négy szoba, alkov, előszoba, mellék helyiségekkel álló uccal lakás, Piac u. 32. II. e. 7. 1940 február 1-ére kiadó. Értekezni lehet ugyanott lakásban. 1102

Butorozott szoba

Csinosan berendezett bútorozott szoba november elsejére kiadó. Arany János 18., 2 lakás. 678 vv

Uccai csinosan bútorozott szoba, különbejáráttal azonnalra kiadó. Árpád-térnél, Kassa út 5. szám. 1132

Szépén bútorozott féregmentes szoba, fürdőszobával kiadó. Faragó u. 15. szám. 1140

Bútorozott uccai szoba, belvárosban, teljes ellátással azonnal kiadó. Domb ucca 14. 1139

Uccai csinosan bútorozott szoba, elsejére kiadó, Simonffy u 15 1134

Különbejárattal elegáns bútorozott szoba kiadó. Rákóczi u. 41. sz. 2-ik udvar. 1133

Bútorozott szoba kiadó, uccai különbejárattal 1, vagy 2 személyre, gyermektelen, magánháza Cim a kiadóban. 1117

Elveszett

Elveszett kis cicá, vadmacska színt, Rákóczi 62. alól, aki visszahozza jutalomba részesül 1138

Ingóságvétel

Zálogcédulát, látesőveket, alpaka étkészleteket, régi bútorokat, régiségeket legmagasabb áron vásárol Ingóságkövetítő, püspöki palota, telefon: 11-09.

Kétkerekű récerés tolókocsit keresek, használt állapotban, gyógyszerár, Piac u. 50. 1130

Bunda átalakításához keresek használt fekete lapos szőrü csikóbundát Cim a kiadóba. 1234

Használt nagy cserepet és deszkát 4—6 méter hosszúságban veszek. A címet kérem ármegejeléssel a pértárnál leadni. 1120

Ingóság eladás

Salgótarján, teremfűtésére alkalmas jókarban levő kályha eladó Cim a kiadóban. 389 vv.

Kirakat portal ajtók, s cserépkályhák, fürdőkád. Péterfia 61. sz. ház bontásából eladók. 702 10. 28

Eladó 6 darab kályha, a Hungária büffé. 500

Számológép, nagyobb üzleteknek, bankoknak való eladó. Megtekinthető Neumann rádióüzlet, Simonffy u. sarok. 856

Egy női fekete télikabát, zöld konyhabereendezés eladó. Lugosi u. 4. szám. 1113

Perzsa női bunda, divatos fazon, eladó. Vörösmarty u. 19. 1137

Eladó egy jó vaskályha, Csígekert u. 8. 1126

Ingatlan iroda

Házat, földet, házhelyet, szőlőt, mindenféle ingatlant legolcsóbban vásárolhat Nagy Sándor ingatlanirodájában, Csapó ucca 27. 797 10 30.

Eladó házhely

Eladók 300 négyszögletes gyümölcsös parcellák. Csizsina ucca 4. Kisállomás mellett. 112 11, 8.

Tőkebefektetésre legbiztosabb Homokkertenben a Leiningen úton ezerkét-százpengős parcellák lakbérletkötésre. Svetitspalota, házfelügyelő, — reggel. 1083

Boldogkertenben eladó sürgősen 300 négyszögletes házhely, termő gyümölcsfákkal, 3 oldalt jó kerítéssel, négyszög-ölenként 6 pengőért. — Eprekert u. 17. 1143

Eladó ház

Eladó Kétmalom ucca 9. számú ház, négy szoba, mellék helyiségekkel, istálló, ocsiszin, nagy udvar. Értekezni: Piac u. 75. sz. I. em. ügyvédi iroda. 974 vv.

Adómentes üzletház 10 százalék tiszta hozammal, 14.000-ért eladó, Friedmann ügyvédnél, Rákosi Jenő u. 5. 1122

Eladó föld

Hatvan kat. búzatermő föld, igen szép épületekkel, közvetlenül állomásnál eladó. Értekezni lehet: Piac ucca 75 I. em ügyvédi iroda. 1097 vv.

Elvesztett

Elvesztett kis cicá, vadmacska színt, Rákóczi 62. alól, aki visszahozza jutalomba részesül 1138

Ingóságvétel

Szerkesztésért felelős: PÁLFI JÓZSEF
Kiadósért felelős: (F) SZIGETHY GYULA igazgató
Kiadja és nyomja a TISZÁNTULI KÖNYV- és LAPKIDŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Felelős nyomdavezető: SZIGETHY KÁROLY